

The Voice of Canadian Slovenians

Glasilo

kanadskih Slovencev

Leto 13 - številka 5 - september / oktober 2009



Uvodne besede

Poletje nam je ponudilo lepo priložnost, da smo se lahko osebno srečali s številnimi naročniki Glasila. Presenetilo me je, kako navdušeni so nad Glasilom starejši Slovenci, še posebno tisti, ki so odmaknjeni od slovenske skupnosti, in kako hvaležni so nam vsem, ki se trudimo, da bi kanadski Slovenci imeli vsaj eno redno slovensko publikacijo, ki bi pisala v glavnem o njihovih kulturnih in družabnih aktivnostih, njihovih življenjskih zgodbah in njihovih dosežkih v širšem kanadskem merilu.

Presenečena sem bila, da Glasilo z velikim veseljem prebirajo tudi pripadniki naše mladine, čeprav je med njimi bolj malo naročnikov. Veseli smo, da jim lahko s pomočjo moderne tehnike omogočimo, da Glasilo lahko brezplačno prebirajo na spletni strani in na ta način ohranjajo stik s slovensko skupnostjo in s slovensko besedo. Naj jim bo to naš dar, ki jim bo utrjeval zavedanje o njihovi slovenski narodni pripadnosti in jih spodbujal k vključevanju v slovensko družbo.

Razočaralo pa me je spoznanje, koliko naših ljudi prve generacije je povsem ravnodušnih do te publikacije. Ko sem jim želela predstaviti Glasilo, sem imela občutek, kot da jim vsiljujemo nekaj, česar ne potrebujejo.

Pri Glasilu kanadskih Slovencev se zavedamo, koliko prostovoljnega dela nekateri žrtvujejo za skupnost, zato tudi nam ni težko žrtvovati našega časa in talentov za publikacijo, v kateri lahko izpostavimo posameznike in društva, kar utrjuje narodno zavest in Slovence v Kanadi povezuje in informira. Če boste na Glasilo gledali iz tega zornega kota, potem vam bo jasno, da je Glasilo kanadskih Slovencev koristno in potrebno, tako za današnji čas, kot za prihodnost, saj bomo le na ta način našim zanamcem pustili jasno predstavo, kako smo se v Kanadi naseljevali, kako smo se prilagajali in kakšne uspehe smo dosegali.

Vsem, ki ste na Glasilo že naročeni, najlepša hvala za vašo moralno in finančno podporo, tiste, ki boste tokrat prvič dobili v roke Glasilo, pa želimo opomniti, da ohranitev slovenstva v Kanadi zavisi tudi od vas in vaših potomcev. Mogoče boste začutili, da bi bili tudi vi pripravljeni po svojih močeh pomagati Glasilu, bodisi v obliki finančne pomoči, pisanja prispevkov, zbiranja novih naročnikov, pisanja dopisov, posredovanja vaših idej in kritik... Še posebej vabimo k sodelovanju slovensko mladino. Za več informacij se lahko obrnete na uredništvo.

Kanada nam je dala možnost za ekonomske dosežke, o katerih nekateri v domovini niso upali niti sanjati, obenem pa nam s svojo multikulturno politiko daje možnosti, da svojo narodno identiteto ohranjamo kot posamezniki in kot skupnost, kajti s svojimi osebnimi priseljskimi izkušnjami in z izkušnjami in kulturo naroda, kateremu pripadamo, lahko bistveno prispevamo Kanadi, ki je postala naša nova domovina oziroma domovina naših otrok in vnukov. Kanada nam dopušča, da se skupaj z domorodci, drugimi priseljenci, ki so preje ali pozneje prišli v Kanado, in njihovimi potomci združimo v nov narod – kanadski narod, kjer bi državljani imeli enake pravice in enake dolžnosti, obenem pa lahko še vedno ostanemo državljani svoje matične domovine. Biti zaveden in ponosen Kanadčan obenem pomeni biti tudi ponosen Slovenec in si kot pripadnik tega naroda prizadevati, da bo kanadska slovenska zgodovina vključena v zgodovino Kanade.

GLASILO

Osrednja revija za Slovence v Kanadi / Main publication for Slovenians in Canada

IZDAJA - VSKO - Vseslovenski kulturni odbor
PUBLISHED By - ASCC - All Slovenian Cultural Committee

NASLOV / ADDRESS
GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV:
770 Browns Line, Toronto, ON M8W 3W2
Tel: 416-259-1430

ODGOVORNA UREDNICA / CHIEF EDITOR:
Cvetka Kocjančič
e-mail: CvetkaKocjancic@theslovenian.com

UREDNICA / EDITOR:
Milena Soršak
e-mail: MilenaSorsak@theslovenian.com

IZVRŠNI UREDNIK / PRODUCTION EDITOR:
Frank Brenc
e-mail: FrankBrence@theslovenian.com

ADMINISTRACIJA / ADMINISTRATION:
Sandra Komavli
e-mail: SandraKomavli@theslovenian.com

MARKETING:
Florian Markun
e-mail: FlorianMarkun@theslovenian.com

LEKTOR ZA ANGLEŠČINO / ENGLISH EDITOR:
Richard Vukšinič

DOPISNIKI IN OSTALI SODELAVCI / WRITERS AND
OTHER MEMBERS OF THE PRODUCTION TEAM
Anica Resnik, dr. France Habjan, Silva Plut, dr. Anne Urbančič,
Frank Novak, Martin Polanič, Miro Koršič,
Ciril Soršak, Marjan Kolarič

SPLETNA STRAN / WEB PAGE:
www.theslovenian.com

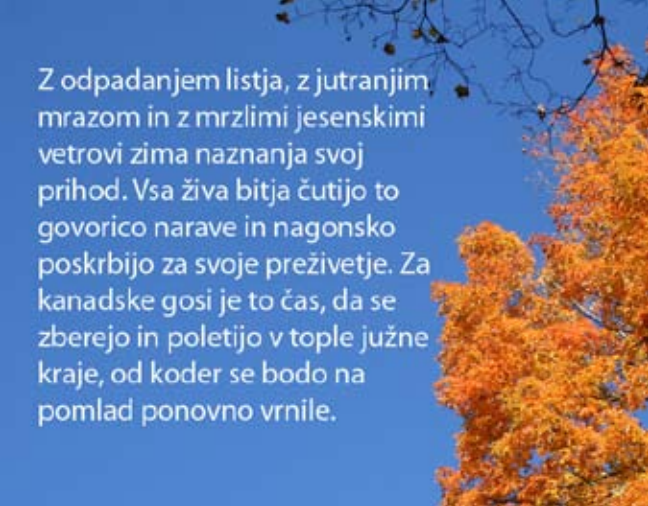
LETNA NAROČNINA - YEARLY SUBSCRIPTION
Kanada - Canada \$25.00, ZDA - USA \$30.00,
Evropa - Europe \$40.00

Uredništvo si prizadeva, a ne sprejema odgovornosti za točnost podatkov. Besedila ne odražajo vedno stališča uredništva.

The editors are making a reasonable effort to provide accurate information, but they assume no liability for the errors or omissions of the writers. Articles do not necessarily reflect the opinion of the editors.

Vsebina

- 2 Uvodne besede
- 4 Ob 50-letnici društva Triglav - London
- 5 Sports Activity at Slovenian Summer Camp at Bolton
- 6 Proščenje na pristavi Večerni zvon
- 7 O delu društva Sava
- 8 Samo eno je potrebno...
- 10 Midland 2009
- 11 Poročilo iz Vancouvra
- 13 Albert Časar 1939-2009
- 14 Slovenian Dance Ensemble Triglav - Folklorna skupina Triglav, Winnipeg, Manitoba
- 17 Marija in Anton Muhič
- 18 Zlatko Verbič 1928-2009
- 19 Oscar Pitamic 1921-2009
- 21 Kelowna v plamenih
- 24 V luči Svetovnega slovenskega kongresa
- 26 Glasilo is uniting Slovenians through time and place
- 27 Snemanje oddaj o kanadskih Slovencih
Oktoberfest v Allistonu
- 28 Novice in zanimivosti
- 31 Utrinki iz Kanade
- 33 Breskve - ponos ontarijskega sadjarstva
- 36 Poročilo o seji Sveta Vlade RS za Slovence po svetu
- 39 Mrs. Anica Mihevc
- 42 Spored prireditev



Z odpadanjem listja, z jutranjim mrazom in z mrzlimi jesenskimi vetrovi zima naznanja svoj приход. Vsa živa bitja čutijo to govornico narave in nagonsko poskrbijo za svoje preživetje. Za kanadske gosi je to čas, da se zberejo in poletijo v tople južne kraje, od koder se bodo na pomlad ponovno vrnile.

Ob 50-letnici društva Triglav – London

Frank Novak

V nedeljo, 23. avgusta se je širša slovenska skupnost odzvala povabilu na praznovanje 50. obletnice delovanja društva Triglav v Londonu. Zavzeti člani društva Triglav so skrbno pripravili spored dneva, ki je zaznamoval ta visoki jubilej njihovega delovanja.

V tem prazničnem vzdušju so se obiskovalci zbrali ob 11. uri pri sv. maši, ki jo je daroval hamiltonski župnik Drago Gačnik. Pri zahvalni maši so sodelovali člani društva Triglav in pevski zbor župnije sv. Gregorija Velikega.

Med okusnim domačim kosilom je bilo na velikem platnu prikazano 50-letno delovanje društva Triglav. Iz skromnih začetkov takratnih ustanovnih članov v obnovljeni stari hiši se je društvo Triglav razvilo v današnjo slovensko skupnost z moderno dvorano na prostranem in lepo urejenem parku.

Temni opoldanski oblaki so se pravočasno umaknili soncu, kar je še bolj poživilo kulturni program, ki ga je dvojezično povezovala Erika Švelc. Po obeh zapetih himnah je navzoče v

imenu društva Triglav pozdravil predsednik Ivan Horvat. Ob jubilejnem prazniku pa je spregovoril še ustanovni član in večkratni predsednik društva Jože Razpotnik starejši. Orisal je način delovanja društva skozi desetletja, ki je rodilo sadove uspeha, na katere morejo biti člani društva upravičeno ponosni.

Za to priliko je bil prisoten svetovalec slovenskega veleposlaništva v Ottawi Boris Jelovšek, ki je predal predsedniku Ivanu Horvatu ob 50-letnici društva posebno priznanje Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Med vidnimi obiskovalci dneva sta bila tudi Marjan Kolarič, predsednik VSKO, in Marija Jevnišek, urednica slovenskega radia Glas kanadskih Slovencev .

V kulturnem programu so nastopili: Trio Triglav s harmoniko, otroška plesna skupina Vijolica, mešani zbor župnije sv. Gregorija Velikega, moški zbor Majolka iz Hamiltona in plesna skupina Triglav.

V nadaljevanju je ansambel Golden Keys navdušil plesalce in poslušalce z zabavnim programom popularnih melodij. Praznični dan se je sprevrgel v prijetno domače družabno srečanje rojakov, ki so prišli od blizu in daleč. Gostiteljem je bilo to v veliko zadoščenje, saj so se znova izkazali z odlično organizacijo.

Družabno razploženje je spremljalo hamiltonske rojake tudi na avtobusu, ki ga je sponzoriral odbor Zveze Bled iz Beamsvilla.



Sports Activity at Slovenian Summer Camp near Bolton

Mario Ulčar

In the history of Slovenian Summer Camp, baseball has been part of the camp's activities for over 30 years, however, soccer will be celebrating its 10th anniversary in 2010. All players of Slovenian descent are welcome to take part in our sports activities during the summer months. Our schedule of events for the summer is posted in early January on the camp's website www.sloveniansummerncamp.com

We have had players from as far away as Nova Scotia, Arizona and Slovenia. Even though the weather was not always cooperating this season, the sports weekends were very successful. This was due in part to the great attitude which was exhibited by the players, parents and the many volunteers who came out regardless of the unfavourable weather. That is what makes these weekends so special. It starts with the on-line registration, in which the players can see who has registered. Then, before the weekend starts, the teams are posted on the website along with the weekend schedule as well as the extra activities that are planned for that weekend. Extra activities include movie nights, cevap dinners, bands, fireworks and more. Of course the playgrounds are always open as well as the

balina courts, volleyball court and the large swimming pool. Every year more families pitch their tents and enjoy a weekend of camping and joining their friends at the campfires. The camp is constantly being upgraded and new washrooms are to be built for next year.

There are approximately 350 players every year. Because of the popularity of these tournaments, we have had to split the soccer and baseball into 7 weekend tournaments depending on the age group. There are also two volleyball tournaments and a table tennis tournament. Each player gets a t-shirt and Saturday lunch. Trophies are awarded to the champions and the finalists. However, all players under 9 years of age get trophies. This is all made possible because of you: the participants, parents, volunteers and of course our generous sponsors. See you next summer!



Proščenje na pristavi Večerni zvon

Lojze Žižek

Praznik Marijinega vnebovzetja – Veliki Šmaren – je praznik prekmurskih Slovencev, ki je že od nekdaj povezan s prekmurskim proščenjem.

16. avgusta se je v lepem sončnem vremenu zbrala slovenska skupnost najprej pri sv. maši, ki so jo darovali g. Gregor Šemerel, novomašnik iz župnije Radgona, g. Jože Urbančič iz župnije Selnica ob Dravi, g. Toni Burja, kaplan pri Mariji Brezmadežni v New Torontu, in g. Boštjan Lenart, ki študira v Rimu in se trenutno mudi na študijskem premoru. Bogoslužje so s svojim petjem polepšali pevci Večernega zvona pod vodstvom g. Matije Lebarja.

Po obilnem in okusnem kosilu, ki so ga pripravile članice društva, so se navzoči začeli zbirati ob terasi, kjer se je odvijal kulturni program.

Po igranju kanadske in slovenske himne je g. Jože Hozjan, predsednik društva, pozdravil vse prisotne in se obenem zahvalil

za tako lep obisk in jim zaželel prijetno popoldne. Nato je g. Zakojc povabil pred mikrofonom g. Cirila Sorška, vodjo folklorne skupine Nagelj, ki že celih petdeset let deluje v slovenski skupnosti. G. Soršak je podal kratko zgodovino skupine in nekaj vtisov s turneje po Sloveniji, ki so jo za zlati jubilej ponovno obiskali. Nato je zaplesala folklorna skupina Nageljčki. V naslednji točki se je predstavil g. John Cigan, odlični impersonator Elvisa Presleya. S svojo izbiro pesmi je navdušil občinstvo, posebno še tiste, ki so svojo mladost preživljali ob Elvisovi glasbi.

Proščenje je sovpadlo tudi s praznovanjem 90. obletnice priključitve Prekmurja k matični domovini, ki so ga v Sloveniji imenovali Goristanenje 1919-2009. Dogodek je bistvenega pomena, saj je bilo Prekmurje skoraj tisoč let pod Madžari. Da so ohranili svoj jezik, je bila potrebna ves ta čas neomajna zvestoba svojemu narodu.

Za zaključek kulturnega programa je nastopila še pevska skupina Večernega zvona pod vodstvom in spremljavo g. Matije Lebarja. Zapeli so dve prekmurski pesmi *Slovenska krajina* in *Kje prijazne ste višave*.

Za ples in razvedrilo je do poznih večernih ur igral ansambel Murški Val.

Ob koncu naj izrazim zahvalo odboru in članom Večernega zvona, ki se že preko pol stoletja trudijo, da ohranjajo prekmursko tradicijo proščenja.



O delu društva Sava

Marija Prilesnik

Društvo Sava iz Kitchenerja je letos ponovno organiziralo slovensko šolo, ki bo trajala od 26. septembra 2009 do 15. maja 2010. Letošnje poletje, 29. in 30. avgusta smo organizirali na našem letovišču dvodnevno kampiranje za mladino, ki se ga je udeležilo štirinajst otrok. Najlepša hvala Nataši Prilesnik, Mary in Tončki Križe, Ursuli Reidl in Natalie Durant za vso pomoč in vodenje programa. Najlepša hvala tudi staršem, ki ste pripeljali otroke in jim omogočili nepozaben vikend na našem društvenem letovišču.

V imenu članov društva Sava se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nas obiskali za naš piknik v nedeljo, 30. avgusta in nas podprli v tako velikem številu. Hvala vsem članom in

odbornikom, ki ste marljivo ves dan delali, posebna zahvala našim ženam, ki so podarile domače pecivo in sladice. Zahvaljujemo se tudi članom društva Triglav iz Londona, ki ste s svojo udeležbo podprli naš gradbeni projekt, Toniju Jalovcu za podarjen prispevek in družini Offak (ansambel Golden Keys) za ozvočenje in vso njihovo pomoč. Poseben pozdrav in zahvala ansamblu Erazem iz Slovenije, ki nam je z domačimi melodijami prinesel košček domovine in nam igral pozno v noč. Iskrena hvala gospodu Milanu Ribiču iz Clevelanda, ki nas je prvič obiskal v Savi in nam pripeljal ansambel Erazem. Upamo, da bodo naši stiki postali še bolj močni.



Samo eno je potrebno...

(Po Baragovih poteh)

Marinka Žumer

Lepo septembersko jutro se je pravkar začelo prebujati, ko je izpred cerkve sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu odpeljal avtobus. Potniki v njem smo bili iz Hamiltona in okolice, iz Oakvilla, St. Catharinesa in iz Slovenije, skupina dvanajstih pa se nam je pridružila še v Londonu. Na dolgo pot do Marquettea v Michiganu smo šli z eno samo željo: odkriti, kaj je gnalo slovenskega duhovnika Friderika Baraga, da je v to daljno deželo leta 1830 prišel, tukaj živel in ob Velikih jezerih pustil nepozaben spomin. Še danes, 141 let po njegovi smrti, je spomin nanj zelo živ.

Vozili smo se ves dan, pa se nismo prav nič dolgočasili. Ob poti nas je spremljala prelepa jesenska pokrajina. Na zelenem ozadju so žarela drevesa, ki so se že preoblekla v pisane barve, od rumene do temno rdeče. Vesel klepet je utihnil, ko se je oglasila pesem ali molitev rožnega venca. Ko so pa zapeli fantje iz okteta Kres iz Cerknice, navdušenja ni bilo konec.

Spočiti in dobre volje smo se iz hotela Ramada naslednje jutro odpeljali po Baragovih poteh. Vse, ki smo bili ob Velikem jezeru prvič, je prevzel ogromen spomenik.

Mi in skupina iz Chicaga, ki se nam je tukaj pridružila, smo bili polni vznemirjenja in tihega občudovanja. Kako velika je bila vera tega moža, ki se ni ustrašil nobenega napora za to, da bi tudi najbolj oddaljenim zaselkom Indijancev pripovedoval o Jezusu, o njegovi ljubezni do nas, saj je bil

prepričan, da je samo eno potrebno: poznati Jezusa. Baraga, slovenski misijonar, ki je tukaj postal prvi škof, nas je očaral s svojo mogočno preprostostjo. S krpilji je hodil po dolgih, zasneženih in zaledenelih poteh preko jezer. Poleti je te neskončno dolge poti do svojih ljudi prehodil peš ali preveljal s kanujem.

Ljubezen in moč, ki jo je Baraga črpal iz vere, je ne le oznanjal, ampak tudi udeležanil v vsem, kar so ljudje najbolj nujno potrebovali: cerkve, sirotišnico za otroke, šolo... pa prijazno besedo, nasmeh in stisk roke. Obiskoval jih je, tolažil in spremljal, ko so se poslavljali s tega sveta.

Vsak od nas je hodil po teh Baragovih poteh s svojimi mislimi in svojimi prošnjami. Tukaj, v krajih, kjer je živel in umrl, nam je bil še posebej blizu.

Slovenska maša v katedrali sv. Petra, v Marquette je bila za nas posebno doživetje. Polno cerkev je navdušil izjemen govor g. Igorja Luzarja iz Slovenije, ki je potrdil resnico, da veliki ljudje znajo povedati tako, da vsakemu sežejo v srce. Slovenska pesem je zazvenela z vso prisrčnostjo in lepoto. Že pred mašo, ko so v tej Baragovi katedrali odmevale slovenske Marijine pesmi, smo bili ponosni na svoj narod. Posebno lepo so naše cerkvene pesmi zazvenele iz mladih grl okteta Kres.

Druženje vseh Slovencev iz Hamiltona, Chicaga, Toronta, Clevelanda in Minesotte se je nadaljevalo z okusno večerjo in nastopom mladih pevcev in glasbenikov iz

Minnesote. Pa tudi naši fantje iz Cerknice so zapeli. Večer smo zaključili z ameriško, kanadsko in slovensko himno.

Naslednji dan smo obiskali še Baragovo društvo in prijazno gospo Elizabeth Delene, ki opravlja ogromno delo tajnice, arhivarke in varuhinje dragocenih Baragovih pisem in predmetov, ki smo si jih lahko ogledali. Ona je bila tudi naša vodnica in nam je marsikaj zanimivega povedala o hiši, v kateri je živel in umrl naš Baraga. Njegovo ležišče je bilo tako skromno, da ga nihče od nas niti za eno noč ne bi menjal s svojim.

Potem smo s svojimi tihimi prošnjami pokleknili pred Baragovim grobom. Kot so nam poprej povedali, je tisti dan, ko je bil Baragov pogreb, divjal takšen snežni vihar, da nihče od škofov ni mogel priti na pogreb. Je pa prišlo 3000 ljudi in v njegov spomin je bil dan žalovanja. Tudi angleška maša, ki nas je združila to popoldne, je bila izjemno lepa in doživeta. Govornik, škof Aleksander Sample, nas je prepričal, kako zelo ceni in sledi vzoru svojega predhodnika Barage. Posebno doživetje je bilo petje indijanske himne, ki jo je v jeziku Ojibwa napisal Friderik Baraga. Nas sta jo pred mašo naučila peti dva Indijanca, Claire in Larry Martin. Na klavirju nas je spremljal g. Drago Gačnik.

Večer je bil spet lep in zanimiv. Zvedeli smo marsikaj o tem, kaj dela Baragovo društvo. Prav gotovo je bilo za nas najbolj zanimivo poročilo škofa g. Sampla, ki je povedal, da je postopek za Baragovo beatifikacijo, ki traja

že mnogo let, prevzel sposoben pravnik, g. Ambrosij, kar daje upanje, da bo Baraga kmalu proglašen za blaženega in za svetnika.

Dan kasneje smo se veseli in polni bogatih doživetij vračali domov. Naši organizatorji: g. župnik pri sv. Gregoriju Velikem, Drago Gačnik, Tereza Sarjaš in Vera Gonza so se zares odlično izkazali.

Po tem potovanju nam je bolj razumljivo, zakaj je bil Baraga tako prepričan, da je le eno potrebno. On je za to zamenjal vse materialne dobrine in je tudi umrl brez denarja. Mi se pa včasih vse preveč pehamo za denarjem in kar pozabimo, kaj je v življenju več vredno.

Ob praznovanju teh Baragovih dni smo bili še posebej ponosni, da smo Baragovi rojaki.



Midland 2009

Anica Resnik

V nedeljo, 3. septembra smo spet potovali v Midland h kanadskemu narodnemu svetišču in romarski cerkvi, kjer hranijo relikvije jezuitskih mučencev Severne Amerike. V 17. stoletju je bilo v kraju St. Marie ob Georgian zalivu jezera Huron misijonsko središče, od koder so francoski jezuiti obiskovali okrog dvajset tisoč Idijancev, jim oznanjali evangelij in umirali mučeniške smrti.



Tisoči romarjev prihajajo vsako leto k temu svetišču, ki je zibelka krščanstva in civilizacije v Kanadi. Po drugi svetovni vojni so begunci in izseljenci iz mnogih evropskih držav začeli z letnimi romanji na ta kraj. Okrog cerkve na hribu so kmalu postavili svoje narodne spomenike in znamenja, kjer v lastnem jeziku opravljajo molitve in spominske svečanosti. V zadnjih letih se kanadskim evropskim romarjem pridružujejo mnoge azijske katoliške skupine. V okolici cerkve je lepo urejen park, kjer romarji uživajo mir in počitek ter z razglednega stolpa občudujejo naravo ob Georgian zalivu. Od maja do oktobra se v cerkvi vrstijo skupine k nedeljski liturgiji v

mnogih jezikih.

Na ta sveti kraj Slovenci romamo že osemindeset let. V prvih letih so mlade družine do kraja napolnile prostorno cerkev. Ob lavretanskih litanijah slovenske Marijine pesmi odmevajo v kanadsko nebo. Srečujejo se znanci, prijatelji iz Toronta in širnega Ontaria. Tisto nedeljo se vrnemo domov na Brezje k Mariji. Sedaj se s slovenskim romanjem na drugo nedeljo v septembru zaključuje letna romarska doba v Midlandu.

Čas prinaša spremembe in življenje teče svojo pot. V Kanadi nam raste že tretji rod; mnogi dragi domači in prijatelji so že končali potovanje po tej solzni dolini. V modernem svetu se izgubljajo mnoge vrednote, ki nam dajejo smisel življenja. Vero in ljubezen do slovenstva hočemo ohraniti mlademu rodu, okrepiti v njih zavest, da je zdaj njihov čas v slovenski skupnosti ohraniti tradicije svojih staršev.

Letošnje množično romanje je bilo dokaz, da je v naši skupnosti še vedno mlado življenje, upanje na boljše čase in mir v domovini. Zato smo spet romali v Midland – poleg osebnih avtomobilov še z avtobusom.

Spet so bile klopi polne za sveto mašo in litanije. Č.g. Boštjan Lenart iz Slovenj Gradca je vodil liturgijo ob asistenci čč. gg. Tineta Batiča in Tonija Burja.

Dopoldne pred mašo smo se najprej zbrali pri slovenskem križu na bregu pred cerkvijo. Kot vsako leto smo s posebnim programom, ki ga je vodil Ciril Pleško, počastili spomin mučencev rdeče revolucije v Sloveniji.

Poročilo iz Vancouvera

Silva Plut



Sredina mesta Vancouver

Pri nas v Vancouveru smo preživljali konec septembra v čudovito toplem in sončnem indijanskem poletju. Narava je bila še vsa v cvetju in zelenju, kot da bi se upirala prihodu jeseni. Te lepe dneve, ki so nedvomno posledica globalnega segrevanja, mnogi radi izkoristimo za izlete v naravo. Če niso to pohodi z našim planinskim klubom po slikovitih mestnih poteh, pa gledamo za gobami in borovnicami po bližnjih hribih.

Vplive globalnega segrevanja je bilo čutiti v polni meri vse poletje, ko so divjali požari po notranjosti province. Po poročanju medijev jih je bilo skoraj dva tisoč, požarna sezona pa še zdaleč ni končana. Pomanjkanje padavin – letos je v poletnih mesecih padlo

za dve tretjini manj dežja kot navadno – namreč povzroča sušo, ki jo pričakujejo sredi julija, ne pa v septembru. V gozdovih, ki jih je napadel borov lubadar (pine beetle), so bili požari še posebej obširni. Razumljivo je, da je bila hudo prizadeta lesna industrija Britanske Kolumbije.

Tudi ribiška industrija je doživela udarec. Lososi (najbolj cenjene vrste 'sockeye') se namreč niso vrnilo drstit v tako velikem številu, kot je bilo pričakovano. Od desetih milijonov predvidenih rib se jih je vrnilo le nekaj čez milijon. Zakaj takšen upad? Nekateri se sklicujejo na povišano temperaturo vode (pa smo zopet pri globalnem segrevanju), drugi na negativen vpliv ribjih farm, ki rastejo kot gobe po dežju ravno v vodnih koridorjih, ki so bistvenega pomena za vračanje lososov.

Ob pogledu na mesto je očitno, da se Vancouver vedno bolj zaveda svoje vloge gostitelja olimpijskih iger. Čeprav mnogi trdijo, da bo provinca še dolgo plačevala dolgove, ki si jih bo nedvomno nakopala ob tem velikem dogodku, je vredno omeniti, da bodo Vancouveru ostali številni pomembni objekti, ki bodo služili mestu in športu daleč v prihodnost. Med najbolj vidnimi je novi Vancouver Convention and Exhibition Centre, konferenčni center na obalnem predelu mesta, zgrajen kot del kompleksa Canada Place. Ta veličastna zgradba se med drugim lahko ponaša s čudovitim razgledom na morje in gore, veliko prostornostjo – v glavni dvorani, največji v Kanadi, lahko pogostijo 5000 ljudi – ter z ekološko

naprednimi značilnostmi, kot je na primer preko 24.000 kvadratnih metrov zelene strehe, na kateri se bodo čebele pasle po 400.000 različnih rastlinah in pridelovale dovolj medu za uporabo centra.

Mesto bo pridobilo tudi Richmond Oval (drsališče ovalne oblike, kjer bodo tekmovanja v hitrostnem drsanju), novo cesto na Whistler, Sea to Sky Highway, delno podzemno lahko železnico Canada Line, več stanovanjskih poslopij, ki bodo med igrami služila za olimpijsko vas, novo igrišče za 'curling' ter še vrsto drugih objektov. Vse to seveda v skladu z zahtevami olimpijskega komiteja, ki redno obiskuje mesto in nadzoruje napredek del.

Olimpijska mrzlica bo kmalu nad nami in z zanimanjem bomo sledili posebno tekmovanjem, kjer bodo nastopili slovenski smučarji. Naše Slovensko društvo bo v tistem času nudilo svoje prostore v uporabo

slovenski olimpijski delegaciji. Slovenski olimpijski organizatorji so že večkrat obiskali društvo, kjer načrtujejo svoje dejavnosti za 2010. Kar nekaj tukajšnjih Slovenk in Slovencev se je prijavilo za prostovoljno delo na igrah.

Potem, ko je bil februarja izvoljen nov društveni odbor, so se v naši dvorani začele prireditve z Materinskim dnevom. Spet so nastopili mladi plesalci in pevci, da jih je bilo veselje gledati in poslušati. Romanje v Mission je bilo bolj slabo obiskano, prišlo je manj kot sto ljudi. Veseli pa smo bili avtobusa rojakov iz Prince Georgea, ki so s svojo prisotnostjo popestrili naše druženje.

Živahno je bilo tudi na vseh poletnih piknikih - dan očetov, piknik Zveze Bled in dan starih staršev - čeprav ni bilo takega obiska, kot bi pričakovali. Piknik na jezeru Buntzen je v naravo privabil kar štiriindvajset rojakov, ki so se najprej nahodili, potem pa razvedrili ob dobri hrani, igrah in prijetni družbi.

V nedeljo, 20. septembra se je v dvorani vršila arhivarska delavnica. Vodili sta jo dr. Anne Urbančič in Mary Rožmanc, prva, podpredsednica in druga, tajnica Kanadsko slovenskega zgodovinskega društva iz Toronta. Prišli sta z namenom spodbuditi naše člane k ohranjanju in shranjevanju slovenske dediščine na zahodu Kanade. Po besedah dr.



False Creek hike



dr. Anne Urbančič vodi arhivarsko delavnico

Urbančičeve smo Slovenci po naravi zelo prilagodljivi; hitro se naučimo novega jezika, se privadimo novemu okolju in se vključimo v novo družbo. Pri tem pa ne polagamo dovolj pozornosti na ohranjanje podatkov, ki govorijo o našem življenju v tujini.

Prav zato je bilo osnovano Zgodovinsko društvo: da bi se zapisale zgodbe naših Slovencev-pionirjev, preden so za vedno pozabljene. Pridobljeni podatki bodo res pomembni šele čez desetletja, pa ne le slovenskim potrebam, pač pa tudi kanadskim arhivarjem, ki zbirajo izseljensko gradivo in bodo z njim končno upodabljali zgodovino kanadskega priseljenstva.

Na delavnici je bilo prisotnih osem članov društva, ki so temeljito pripravljeno predavanje z zanimanjem poslušali, na koncu pa so se preizkusili v izvajanju intervjujev. Upamo, da ne bo ostalo le pri delavnici, ampak da se bo tudi pri nas začelo delo zbiranja zgodb naših najstarejših članov,

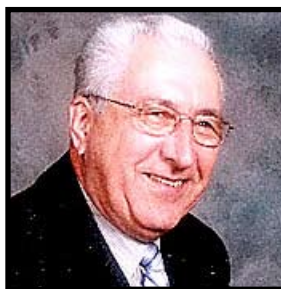
da se tako zabeležijo dragoceni podatki za prihodnje generacije. Iskrena hvala našima gostjama za njun obisk ter za ves trud, vložen v res zanimivo in poučno popoldne.

Preden se leto konča, ima društvo v planu še nekaj prireditev. Najprej bo to praznovanje obletnice društva prav na dan ustanovitve, 24. oktobra. V splošno zadovoljstvo nas bo takrat obiskal ansambel ORION iz domovine. V novembru bomo imeli Vinsko trgatvev, v decembru pa slovensko mašo in božični koncert zbora ter

božičnico za otroke. Leto bomo zaključili s silvestrovanjem.

V duhu olimpiade 2010 pošiljamo vsem bralcem Glasila olimpijske pozdrave iz Vancouvra!

Albert Časar 1939-2009



V Winnipegu je 10. avgusta 2009 v 70. letu starosti zaradi raka umrl znani slovenski društveni delavec Albert Časar. Bil je dolgoletni in zelo

delaven član tamkajšnjega slovenskega društva. Zelo aktiven je bil pri slovenski župniji Lurške Matere Božje, kjer je bil dolgo let član župnijskega odbora.

Slovenian Dance Ensemble Triglav – Folklorna skupina Triglav Winnipeg, Manitoba

Stan Majowski

The year 2009 was a very special year for the Triglav dancers because of our memorable trip to Slovenia, our parents' homeland.

The Slovenian Dance Ensemble Triglav is based in Winnipeg, Canada, and is sponsored by the Canadian Slovenian Cultural Society Inc. Besides the Triglav dancers our community has two younger dance groups, Rožmarin, for our teenagers, and Zvonček for our children. The choreographer of the Triglav and Rožmarin dancers is Kristina Majowski. Planning for this tour of Slovenia included our Triglav dancers as well as our Rožmarin group.

The seeds for this trip were planted well before 2009. In 2007 the idea was raised

within our community, that we should undertake another trip to Slovenia. The last time the Triglav dancers had visited Slovenia was in 2000, and since then, Triglav has a whole new generation of dancers. With the full support of the community, the dancers realized that a lot of hard work lay ahead of them. Kristina's initial contact was the Izseljensko društvo – Slovenija v Svetu and their president, Boštjan Kocmur. Within a few short weeks, the application for financial support from the Slovenian Government was in place, and ready to be signed. In March of 2009, we learned that the Slovenian Government had approved our application. We were to come to Slovenia and take part in a performance tour, lasting 7 days and two



days at a teaching seminar.

As the days of winter turned to spring, the dance groups were busy preparing for this trip. There were new suites of dances and new songs to learn! Practices became more frequent, from once to twice a week, and double in duration!

As late June arrived, one choreographer and 25 dancers, ranging in ages from 12 to 51, departed from Winnipeg for various points in Europe, and on July 2nd, we arrived at our home for the next 10 days, Dijaški dom Ivan Cankar in Ljubljana. For many of the dancers, this was their first trip to Slovenia.

Not a lot of time was spent in our rooms, for when we were not performing, we were enjoying the beauty of Ljubljana.

Our tour consisted of performing seven days throughout Slovenia, followed by a two day teaching seminar, to further our knowledge of Slovenian dance, song and costumes.

Our tour began in the second oldest city of Slovenia, Škofja Loka, where we arrived on Friday, July 3. After our tour of the city, it was time to perform. Dressed in their Gorenjska costumes, Triglav took the stage, first with their opening song 'V Dolini Tihi', followed by a suite of dances from Gorenjska. After the suite was completed, a truly heartwarming round of applause came forth from the audience. It was a quick change into our Štajerska costumes, and then out we went for our second suite. After our performance, Miro Pinterič, the Director of the Šešir Hat Company in Škofja Loka, approached Kristina and offered to

make authentic Gorenjska hats for all of our male dancers. We received these hats 10 days later, and we wore them proudly at this year's Folklorama Festival in Winnipeg. A big 'hvala lepa' to Mr. Pinterič for his generosity.

The next day, we performed twice at Šmarješke Toplice and once at Ig. At the Toplice, it was the annual gathering of Slovenians from around the world. In between performances at the Toplice, we were able to use the pool and have some fun since it was a beautiful sunny day.

From the Toplice, we went on to Ig, where a Spanish festival was going on. It seems that Ig is the sister city of Seville, Spain! After our show, we were treated to a wonderful supper and an assortment of beverages, courtesy of the Mayor of Ig.

Sunday, July 5, we travelled to Lenart v Slovenskih Goricah. Lenart is where our choreographer Kristina is from and her family lives there. We were on the bus by 7AM. It is about a two-hour ride from Ljubljana to Lenart. We knew we were going to attend Mass in Lenart at 10AM, so we dressed properly for church. In Lenart, Mayor, Janez Kramberger, his assistant Darija Ornik, and Kristina's family greeted us. Since many of us participated at the Mass, it was very special.

After Mass we left for Sv. Trojica, for a tour of the beautiful church. Besides the church, we went to the church library, where we saw books over 500 years old on display.

We enjoyed a very traditional Štajerska lunch along with entertainment by Lojze's

young men's singing group. After lunch, we were off to Zavrh, for a tour of the Rudolf Maister museum. We returned to Lenart, to visit Kristina's stric Lojze and teta Marica, where all 26 dancers were treated to a variety of juices and gibanica. As we left for our evening show, we serenaded the family as a farewell.

In this show, Triglav performed dances from Štajerska, Gorenjska, Koroška and Prekmurje to a packed house at the Kulturni dom. The applause was thunderous and overwhelming. One of the most heart warming parts was when the ladies sang 'Bom šla na goro'.

After supper we headed for our home in Ljubljana. The last heartwarming scene was Lojze and Marica, waving to us.

On Tuesday, we visited Šentjošt. We were given a tour of the churches, and then we performed for a very appreciative audience.

The next day we visited Slovenia's oldest city, Ptuj. After the tour of the town, we performed in the grand ballroom of the

castle. With the architecture, the paintings and the furniture, it was like we were dancing in a bygone era.

Our last day of performing was very memorable for many reasons. We headed off to Podljubelj in the morning, and were hosted at a Catholic retreat centre. The retreat this week was for 'large' families, with at least 6 children. Once we got there, we were taken on a mountain hike. Many of us, who grew up in Winnipeg, had not seen a mountain up close, nor have many of us hiked in the mountains.

After a 90 minute hike, we played some soccer. After attending the evening Mass, we had supper and it was time for our show. The hall was packed for our performance.

Our seminar lasted for two days. Our leaders were from Akademska folklorna skupina France Marolt, Tomaž Simtinger and Tanja Drašler. We spent time learning dance steps, learning about costumes, the history of folk dancing in Slovenia and learning about singing.

In closing, this was an incredibly unforgettable tour. We are thankful to Boštjan Kocmur, the President of the Izselsjensko društvo – Slovenija v svetu, who was instrumental in working with Kristina to organize this tour.

Also, a big thank you to the Government of Slovenija for their financial support while we were in Slovenia, to the Embassy in Ottawa, for their support of this project, and to Tomaž Simtinger and Tanja Drašler for all their help during the seminar.



Marija in Anton Muhič

S Kristina U., M.S.

Anton Muhič se je rodil 6. decembra 1914 v Ambrusu na Dolenjskem kot enajsti in zadnji otrok kmečkim staršem, Marija roj. Perovšek pa 4. avgusta leta 1923 v Sv. Gregorju na Dolenjskem kot četrti in prav tako zadnji otrok. Oba izhajata iz vernih družin.

Ker sta se poznala že doma v Sloveniji, sta se v taborišču, kjer sta se po vojni oba znašla, odločila, da bosta šla drug za drugim, kamorkoli bo šel prvi. Tako sta že leta 1948 prišla v Toronto. Naslednje leto sta se poročila in si ustvarila družino, v kateri se jima je rodilo pet otrok.

Tone se je sprva zaposlil kot mizar, nato pa si je poiskal delo v gradbenem podjetju. Po nekaj letih je ustanovil svoje gradbeno podjetje in se tako osamosvojil. Marija je prva leta ostala doma in skrbela za gospodinjstvo in vzgojo otrok. Ko so otroci odrasli, se je zaposlila v Eatons Centru, kjer je ostala do upokojitve.

Leta 1983 se je Anton udeležil občnega zbora Doma Lipa in je bil izvoljen za podpredsednika gradbenega odbora. Ko se je upokojil, ga je g. Jože Kastelic prosil za pomoč pri gradnji Doma, ki je bil takrat v začetni fazi. Dogovorila sta se, da bosta skupaj gradila Dom. Tone je povabil svoje prijatelje in znance, ki so s prostovoljnim delom in nabiranjem denarja pri dobrih slovenskih družinah začeli s projektom. Najprej je bilo treba poskrbeti za načrte, potem pa za njihovo odobritev pri pristojnih mestnih organih, na katero so čakali več kot pol leta.

»Začeli smo z gradnjo in prevzel sem odgovornost nadzornika«, pravi Tone in nadaljuje: »Ko smo vlivali temelje, sta prišli sedaj že pokojna s. Teodozija in s. Mirta. S.



Anton in Marija Muhič

Teodozija je položila čudodelno svetinjico v temelj in tako smo vso gradnjo in dela zaupali v Marijino varstvo. Zato verjamem, da nas je Marija varovala, da se nihče pri gradnji ni poškodoval«.

Ko so bila gradbena dela končana, je Tone odprl mizarско delavnico, kjer je skupaj z drugimi mizarji izdelal pohištvo, med katerim je bila najzahtevnejša izdelava klopi za kapelo.

Ko so se v Dom naselili prvi stanovalci, sta Tone in Marija vsak torek delala kot prostovoljca, sedaj pa oba skupaj v Domu preživljata jesen svojega življenja. Kljub letom Marija še vedno pridno uporablja svoje talente in se razdaja za druge. Kot

nekdaj še vedno z veliko skrbjo in veseljem peče piškote, s katerimi razveseljuje druge oskrbovance.

Na vprašanje »Kako se počutita v Domu Lipa?« odgovarjata: »Zelo dobro, odlično. Nič nama ne manjka in počutiva se kot doma. Saj sva zares doma in sva zelo zadovoljna. Vesela sva, da je dnevno sveta maša in sva preskrbljena tudi na duhovni ravni življenja«. Tone pa še dodaja: »Sem ponosen, ker sem poprej pomagal Dom graditi, sedaj pa ga uživam«.

Tone in Marija sta zelo preprosta, vesela, tiha in skromna ter priljubljena, kot

pravijo ostali oskrbovanci. Rada pomagata sooskrbovancem, še zlasti novim, ki jim razkažeta Dom in jim pomagata, da se čim hitreje vključijo v domsko življenje. Oba sta tudi dobra pevca. Vse življenje sta bila cerkvena pevca, sedaj pa s svojima glasovoma bogatita mašno bogoslužje v Domu. Zelo rada tudi molita, zlasti v preizkušnjah, saj se zavedata, da gre z Božjo pomočjo in blagoslovom lažje. Marija še dodaja: «Veste, sestra, vsak mora kaj potrpeti. Nekateri znajo to skriti, da ve samo Bog. Jaz imam veliko zaupanje v Marijo Pomagaj. Oba z možem sva se ji vse življenje priporočala in naju ni nikoli zapustila«.

Zlatko Verbič 1928-2009

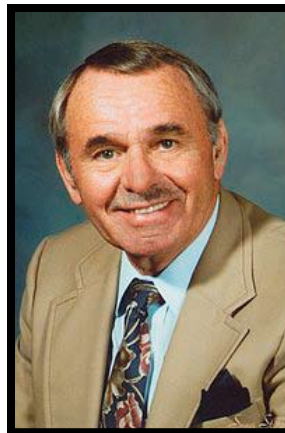
V soboto, 22. avgusta 2009 je umrl slovenski zobozdravnik dr. Zlatko Verbič.

Dr. Zlatko Verbič je bil rojen 18. maja 1928 v Mariboru. Leta 1948 se je v Kranju poročil z Ljubljankom Martino Mali, tri leta pozneje pa sta odšla v svet, najprej v Italijo, nato v Nemčijo, od tam pa za nekaj let v Avstralijo. Leta 1959 sta se preselila v Kanado, kjer se jima je rodil sin Timothy. Zlatko je v Torontu nadaljeval študij in leta 1964 postal prvi slovenski zobozdravnik v Kanadi. V slovensko skupnost se je vključil leta 1989, ko je začel aktivno sodelovati pri ustanovitvi Kanadskega slovenskega kongresa. Leta 1991 ga je takratni zunanji minister Slovenije imenoval za pooblaščenega predstavnika novonastale Republike Slovenije v Kanadi in je to častno delo opravljal do leta 1993, ko je prišel v

Kanado prvi slovenski veleposlanik Marijan Majcen.

Od leta 2001 do januarja 2004 je bil tudi častni konzul Republike Slovenije.

Njegovo upepeljeno truplo počiva na ljubljanskih Žalah.



dr. Zlatko Verbič

Oscar Pitamic 1921-2009

Cynara Pitamic-Issa



Oscar Pitamic

This is in loving memory of Oscar Pitamic who had a long and healthy life of 88 years. One of his wishes was to have his final resting place in Stomaz, Slovenia .

He was born in a tiny village called Stomaz, a twenty minute drive east of Nova Gorica. A few summers ago, some of his grown children and his only grandson had the pleasure of visiting this heavenly place in his company. Oscar introduced them to the locals and more particularly to the Kompara family. Emma and Martin Kompara now occupied the very same house in which he was born. It was the very last one on the top of the hill. The view was astounding. He remembered playing and running around the wooded area as if it was yesterday. A short stroll down the hill there was the cemetery where he wanted to be laid to rest someday. There was a sense of comfort on his face when he spoke about

it. It was a small and beautifully kept burial ground.

He must have been no more than 5 or 6 when along with his mother Antonija, his father Joseph and his sister Carmela, he moved to Gorizia. It was there where his four younger siblings were born. Eugenia and Franco were the lucky ones. However, Mario and Renzo died only a few months into their lives. There were many fond memories of Gorizia in Oscar's mind, as he never seemed to forget about this beautiful little town.

During the war years, Oscar was forced to ignore his native tongue. As difficult as it was, he later defeated the odds and learned it on his own. It was a language dear to his heart and one he would never fail to remember.

In 1948 after the war ceased, his next destination was Argentina. Alone he went, to a land of opportunity and a brighter future. In one of Oscar's remarkable short stories dedicated to his friend Ermano and wife Graciella, he describes the day to day events that occurred during his first voyage to Argentina. Although it took the ship an entire month to finally moor, he turned his trip into a great adventure and a fascinating read. Argentina was one of the countries where Oscar formed some of his lifelong friendships. Finally, he met his beautiful wife, Hilda Noemi Mendoza. She was born in Parana Entre Rios, a province north of Buenos Aires. Oscar was well versed in several languages, presumed to be seven or eight. Spanish was one that stuck with him forever.

Early to mid 1950s, he decided that Canada was the country he wanted to settle

and raise his family. His three children were born in Montreal and named Edwin, Gabriel and Cynara. Oscar and his wife mutually decided that Spanish would be the language spoken at home. During these years, he attended Sir George Williams University where he earned a Bachelor of Science degree. He was a responsible citizen and worked at steady jobs. His most prevalent were Salonit cement factory in Slovenia before his travels and Lafarge cement company in Montreal for many years. In addition, he earned his Real Estate license at the age of 65 and was self-employed through Remax.

However, for the duration of his life, he had a yearning desire for the arts. Oscar always needed to evolve spiritually and intellectually, yet never ignored his fun loving side.

In the early 1980s together with his family, he moved to Toronto. He spent the last period of his life or rather his retirement years, pretty much within his own comfort. He knew what he wanted and said he never lived in such luxury. Along with his responsibilities, he spent his time writing his memoirs, painting with watercolour, trying different techniques of collage, worked on stained glass, restored some rooms of his Victorian home, read to the morning hours, loved to write short stories and worked on his family tree. The devotion he had for his hobbies made life so much more interesting. He travelled on every occasion he could.

His artwork along with other artists' work was displayed in early 2009 at the annual Prešernov večer in the Slovenian community centre.

The final chapter of his life was during his vacation to Slovenia this past July and August 2009. He was there to work on his

brother Franco's estate and to reunite with old friends and relatives. With the help of his friend Edwin, he found a terrific university dorm in Nova Gorica. He was delighted to be amongst young, up and coming artists, doctors etc... The very week before his demise, he took to another adventure and flew to Barcelona, Spain. He spent the entire week with Lucio Perriot, the son of one of his great friends from Argentina. He was thrilled to finally visit this majestic city and said his sons would of loved it too!! Upon his return to Nova Gorica, he was anxiously awaiting his son Edwin's arrival from Canada which was due on August 26th. However, on the faithful morning of August 23rd, at approximately 6:45am, he went outdoors to do what would be his final exercise routine. At about 8:00am, upon opening their windows, the students noticed a person lying on the pavement of the backyard gym. It was too late to help. He was pronounced deceased at 8:25 am from a sudden cardiac arrest.

Oscar Pitamic was a distinctive soul with a remarkable amount of wisdom which is seldom seen. He had talent, was extremely observant and had plenty of imagination. He had achieved a sense of contentment which a mere number get to enjoy. He was an inspiration to so many.

Although Oscar seemed to have a full agenda, he managed to build a strong and loving family foundation. He spent many wonderful years in the company of the dearest to his heart.

In a way, this was a graceful ending to his life. He passed on peacefully in his beloved country. Certainly, this was the way he wanted to go. He is now resting in peace at the Stomaz cemetery as he so desired. He will be missed with utmost love and respect.

Kelowna v plamenih

Ignac Konte

V zadnjem tednu meseca maja sva se z ženo Anito napotila za pet tednov v Slovenijo. Tisti čas je bilo tu v Okanagan zelo lepo in toplo vreme, temperatura je dosegla do 34 stopinj Celzija. V Sloveniji je bilo takrat zelo deževno in hladno, zato sva kar želela, da se vrneva v Kanado. Teden po najini vrnitvi naju je za tri tedne obiskala moja sestra z družino iz Nemčije. To je bil že njihov četrti obisk pri nas. Pokrajina, kjer živimo, za katero so značilna gorovja in čista jezera, čist zrak in topla suha poletja, pa okusno sadje in kvalitetna vina, se jim zelo dopade. Okanagan Valley je meka za turizem v vseh letnih časih. Pravijo, da je tu najlepši kraj na svetu.

Z našimi gosti smo se zelo lepo imeli in uživali na lepih plažah ob Okanagan jezeru. Vročina je bila v sredini julija že do 42 stopinj Celzija.

V soboto, 18. julija smo šli v zgodnjem popoldnevu v Bear Creek park, kjer je lep kraj za piknik in kopanje. Tam smo se sestali še z drugimi družinami in prijatelji. Naše veselo razpoloženje je prekinil telefonski klic, ki ga je malo po tretji uri prejela najina hčerka Lidija. Mož ji je sporočil grozno novico, da se je požar pravkar pojavil v Glenrosi/Westbank in da se širi zelo hitro. Ta kraj je oddaljen približno pol kilometra od naše hiše. Zgrozili smo se, ko smo slišali, da so prve hiše že v ognju. Naglo smo se odpravili domov. Ognja prvih deset minut

nismo mogli opaziti, ker smo bili v zalivu za hribom. Med hitro vožnjo proti domu (tedaj še ni bilo na cesti panike) nam je spomin pohitel nazaj v leto 2003, ko je bil na vzhodnem bregu Okanagan jezera največji požar v zgodovini Britanske Kolumbije. Gorelo je pet tednov in v tistem požaru je v



Kelowni zgorelo 280 hiš.

Glenrosa/Westbank je na zahodni strani jezera. Tam poleg nas živi tudi dosti slovenskih rojakov.

Izza ovinka, od koder je bilo vidljivo pobočje nad jezerom, smo opazili, da se požar pomika z veliko hitrostjo in utegne zajeti celo Glenroso. Otrpni smo od strahu, saj je izgledalo, da ni možnosti, da bi naša hiša ostala varna pred požarom. Ogenj je bil že preblizu, da bi se lahko vrnili domov, zato smo se zapeljali do nove hiše, kamor sva se z ženo že delno vselila, čeprav smo selitev

načrtovali za avgust, ko naj bi se naši gostje vrnili v Nemčijo. Z balkona nove hiše smo opazovali, kako so ognjeni zublji hiteli proti naselju in proti naši hiši, v kateri smo živeli skoraj trideset let.

Minilo je približno pol ure, odkar se je požar začel. Katastrofa je povzročila veliko zmedo. Telefonsko omrežje je bilo preobremenjeno, tako da nismo mogli nikogar klicati. Avtocesta Hwy 97 S, ki pelje skozi Westbank, je bila zaprta v obe smeri, na njej pa polno avtomobilov. V zraku je bilo dvanajst helikopterjev in devet težkih bombnikov za gašenje požarov. Vsepovsod so bili prisotni gasilci, policaji in rešilni avtomobili. Nad naseljem se je valil črn dim in ogromni ognjeni zublji so divjali vsepovsod.

Razmišljali smo, kako bi prišli do naše stare hiše. Po hitri presoji smo sklenili, da je najbolj varno ostati v novi hiši, ki je bila zaenkrat še varna pred požarom. Z možem moje nečakinje pa sva se vseeno odločila, da



greva do stare hiše v Glenrosi in poskuša rešiti, če se kaj rešiti da. Nekako nama je uspelo, da sva se po stranski poti prebila do

nje. Ob pol petih je bilo temno kot v peklju. Gost dim nama je otežkočal dihanje. Uspelo nama je, da sva nekaj najbolj pomembnih stvari naložila v avto, medtem pa sva zaslišala vpitje, naj takoj zapustiva hišo in se umakneva. Nisva vedela, da je bila evakuacija v progresu že petnajst minut.

Nekako po dveh urah sva se prebila čez vse blokade, ki so bile postavljene zaradi bližajočega ognja. Črn dim je bil tako gost, da nisva videla deset metrov pred sabo. Vročina je bila tako huda, da sva imela občutek, da sva v ognju.

Srečno sva prispela nazaj do nove hiše. Vsi so bili veseli, ko so naju zagledali. Prav takrat je začel pihati zelo močan veter, ki je dosegel hitrost 70 km na uro. Spreletela nas je groza, ker je to pomenilo inferno za Glenroso/Westbank. Na srečo do katastrofe ni prišlo, ker se je veter obrnil proti jugu, popolnoma v nasprotno smer. S pomočjo vetra, obrambe pred ognjem iz zraka in prizadevanja gasilcev na zemlji, se je požar zaustavil. Zgorele so tri hiše in devet drugih poslopij. Veliko hiš je bilo obžganih, vendar so ostale, kar se nam je zdelo neverjetno, saj je gorelo vsepovsod. Vsi, ki so se borili proti požaru v Glenrosi/Westbank, so pravi heroji.

Nekako po 7. uri zvečer smo zvedeli novico, da imamo v sozeski še dva požara, in to v Rose Valley, oddaljene približno dva kilometra severno od nas, in na Terrace Mountain, tudi severno, oddaljen sedem kilometrov. Če bi veter pihal z veliko hitrostjo, bi bili v nevarnosti v nekaj dneh. Nevarnost požara je pretila z vseh strani. Zvečer smo izvedeli, da je bilo iz Glenrose/Westbank evakuiranih 11,000 ljudi, drugih

6,000 pa je bilo pripravljenih za evakuacijo. Med temi so bili številni Slovenci in tudi najina hčerka in sin z družinama. Večina ljudi je bila v zbirnem centru, ostali pa pri sorodnikih ali prijateljih.

Po osmi uri zvečer se je začela ponovna nevarnost požara. Ogenj je preskočil Hwy 97 in tako je bila velika nevarnost, da bi plamen zajel naselje Gallantly Bay/Westbank. Evakuacija je bila tako nujna, da so prebivalci morali v trenutku zapustiti domove. Gorelo je takorekoč na pragu hiš in veter je bil tisti, ki je ogenj preusmeril proč od naselja. Bilo je zelo napeto. Vso noč nismo spali, ker smo opazovali, kam se bo ogenj obrnil. Gorelo je neverjetno. Ker je tu največ borovcev, je ogenj skakal z drevesa na drevo; temu se reče "candelink". Med temi vžigi so se slišale zelo glasne eksplozije.

V nedeljo zjutraj je izgledalo, kot da je vse mrtvo, le ogenj je divjal. Vse je bilo zaprto, tudi cerkve. Opazovali smo vse tiste, ki so se borili proti požaru. Sodelovalo je 640 gasilcev, posebne gasilske enote so prišle iz New Brunswicka, Ontaria, Manitobe, Kalifornije, Avstralije in celo iz Nove Zelandije. Sodelovalo je 23 helikopterjev,



14 težkih bombnikov in več manjših letal. Bilo je neverjetno. Šele po petih dneh so se prebivalci Glenrose/Westbanka lahko začeli vračati na domove. Zelo smo se vsi oddahnili, ko se je začelo stanje umirjati in normalizirati.

Nevarnost požarov se je pri nas nekoliko zmanjšala. Zadnji teden v avgustu smo le dobili težko pričakovani dež, vendar je še vedno gorelo nedaleč od nas. Zaradi požarov smo imeli v avgustu veliko dima, kar je mnogim, še zlasti bolnikom, otežkočalo dihanje.

Vsi, ki smo tako od blizu doživljali nevarnost požara, tega ne bomo nikoli pozabili. Upamo, da se kaj takega ne bo nikoli več ponovilo.

V luči Svetovnega slovenskega kongresa

Mag. Karolina Godina, dr. med

Društvo slovenskih izobražencev na Tržaškem je začelo pred 44. leti pripravljati pomembne študijske dneve *Draga* na Opčinah pri Trstu z namenom, ki je še vedno enak - potrjevanje narodove identitete. Iskali so temelje svojih vrednot, med njimi pripadnost krščanstvu, in gojili v nasprotju s takratnim režimom v Sloveniji politični pluralizem. Danes je *Draga* le še pomemben prostor srečanj ljudi in izmenjav pogledov.

Leta 1988 je na *Dragi* vzniknila kongresna ideja in bila sprejeta na ustanovnem zboru Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) junija 1991 v Ljubljani, prav v prvih dneh vojne za samostojno slovensko državo. SSK je civilna družba. Je odsev zgodovinskega trenutka, ki je povezal Slovence doma in po svetu po vzoru Judov, Ukrajincev, Poljakov, Italijanov in drugih. Sestavlja ga poleg slovenske konference še 10 konferenc: argentinska, avstralska, avstrijska, italijanska, koroška, nemška, konferenca za Bosno in Hercegovino, konferenca za Veliko Britanijo, Ameriški slovenski kongres in Kanadski slovenski kongres.

Ideja o SSK je našla v začetku najmočnejši odmev v Kanadi, za kar ima zaslugo kanadska konferenca zdamskih Slovencev z osrednjo osebo dr. Francetom Habjanom.

Po besedah zgodovinarja dr. Stanislava Grande so videli v kongresu predvsem nadstrankarski organ. Ta naj bi pred svetovno javnostjo predstavljal Slovence v njihovih prizadevanjih za osamosvojitve. Oblikoval

naj bi vseslovenski značaj. Ta naj bi zamenjal hlapčevstvo in upogibanje s pokončnostjo, ločevanje z združevanjem, ozkost s širino, monolog z dialogom, izključevanje s sodelovanjem in obračunavanje s spravo. To so predstavili tudi v posebni brošuri dr. Zlatka Verbiča.

Za prvim predsednikom SSK Bojanom Brezigarjem (Italija) je za dva mandata prevzel vodstvo dr. Jože Bernik (ZDA), za njim pa že tretji mandat dr. Boris Pleskovič (ZDA). Nekajletne težave v delovanju kongresa zaradi neurejenih razmer med osrednjim vodstvom in slovensko konferenco so reševali v Ljubljani Danijel Starman, Franci Feltrin in dr. Jože Bernik.

Z nastankom slovenske države se je velik del vložene energije v SSK izpraznil. Od šestih programskih točk, sprejetih na zasedanju leta 1991 v Ljubljani, so aktualne še štiri: prizadevanja za ohranjanje slovenstva, sprava, spodbujanje kulturnih, znanstvenih, gospodarskih in drugih vezi ter prizadevanje za vsestranski dvig slovenskega občestva.

Slovenska konferenca SSK s 500 člani in sedežem v Ljubljani organizira in pripravlja številne projekte: strokovne konference za znanstvenike in raziskovalce, gospodarstvenike, zdravnike, arhitekto, glasbenike iz sveta in Slovenije. Pripravili so že sedem simpozijev pod skupnim naslovom 'Ko ni več meja'. V pogovorih 'Večeri izza kongresa' obravnavajo pereče slovenske teme. Vsako leto pripravijo v drugem

kraju Slovenije Tabor slovenskih otrok po svetu. Soorganizirajo *Drago* mladih. Predstavljajo galerijsko dejavnost v skupnih prostorih tajništva SSK na Cankarjevi ulici v Ljubljani. Podeljujejo številčnejšim slovenskim družinam že vrsto let v času sv. Miklavža prestižni cekin. Pomagajo pa tudi rojakom pri pridobivanju slovenskega državljanstva in pri vrnitvah v Slovenijo. SSK sprejema mnenja, stališča in priporočila o slehernem vprašanju, za katerega meni, da je pomemben za interese slovenskega naroda in njegov obstoj.

Po do sedaj prehojeni kongresni poti lahko pritrdimo besedam dr. Ravela Kodriča, izrečenim na prvem zborovanju SSK v Ljubljani, v juniju 1991: "Upati je, da ne bo več nihče slovenstva istovetil s svojim lastnim gledanjem na svet in si jemal

pravico, da na tej podlagi druge Slovence izključuje iz narodovega telesa. Slovenstva nima nihče več v zakupu, saj je last vseh nas".

SSK z dokaj uspešnim izpopolnjevanjem zastavljenih programskih točk to upanje vzdržuje, obenem pa opozarja na nujnost zavesti narodne pripadnosti, ohranjanja in zakonskega varstva slovenskega jezika ter kulture, da bi se v močnih družbenih vrtincih ne izgubili ob gospodarski in politični premoči sosednjih narodov.

Zato naj bo ta članek tudi skromna zahvala vsem mrtvim in živim Slovenkam in Slovincem doma in po svetu, ki so bili pripravljeni nuditi svoje talente in moči za uresničevanje programa in projektov SSK in s tem za Slovenijo in naše rojake po svetu.



*Taborenje
otrok*

Glasiło is uniting Slovenians through time and place

Cvetka Kocjančič

As the editor of Glasilo, I was pleasantly surprised when I received the following e-mail from dr. Frank Zelko from Oak Park, Ill.

I am writing because I am seeking information about a gentleman named Martin Zakrajsek who is depicted in an article you recently wrote for Glasilo. His photo is on page 9, and you mention him on page 7 in your article.

I am of Slovenian descent and grew up in Cleveland. My parents were from the St. Vitus neighborhood. My mother, Constance Turk (now deceased), had many relatives in the Toronto area, some of whom I remember from visits as a young child. I am quite certain that Mr. Zakrajsek is one of my relatives, because his photo in your article bears a striking resemblance to photos I remember from our visits. I believe that he has a daughter, Marta, who is about my age (54), and whom I have not seen or heard from in many decades.

Is there any way that I could find out how to contact Mr. Zakrajsek? I will be visiting Toronto Wednesday through Saturday of this week for a convention. If there was a way that I could contact and possibly meet or talk with him, it would be a very special gift for me.

I must add that I do not speak or read Slovenian - thought I visited Slovenia several years ago and found it to be a truly wonderful place.

Thank you for your assistance.

It took a few more e-mails to Milena Soršak, who organized the Talent show where the photo of Mr. Zakrajšek playing steel guitar was taken, from her to Joe Ovcjak, Mr. Zakrajšek's son-in-law, and from his wife Marta to dr. Zelko, who by then was just a day away from flying to Toronto to attend the conference of the American Psychological Association.

I was not surprised that the planned trip to Toronto reminded dr. Zelko of all those family trips to Toronto from his distant past and made him wonder, whether those people he visited with his parents as a young child almost 50 years ago are still alive... He wondered what happened to their daughter Marta... Their last name had faded away in time, but the pictures and home movies his father had taken, were still impressed in his mind. I was more surprised that his wish to look them up while in Toronto prompted him into action. His father Frank Zelko, who still lives in Cleveland, told him the name of that relative in Toronto was Martin Zakrajšek. He could not give him Zakrajšek's address, since they hadn't been in touch for decades.

When I asked him later how he came across Glasilo, he replied: "I googled on Martin Zakrajsek, searching different ways, including the terms Slovenian, Canada, and Toronto. I came across a link to Glasilo and located your article with the photo of Martin playing steel guitar at the Talent show. I couldn't believe my eyes, because he looked very much like I remembered him. I called my father immediately and told him

about the picture. I knew it couldn't be a coincidence when my father said that Martin had played steel guitar."

That is where dr. Zelko got my e-mail. I am very happy that our Glasilo team was able to play the small part of this happy reunion. But of course, Mr. Zakrajšek's name would not pop out on the computer, if he did not perform at the Talent show. As dr. Zelko said, "It must have been a fate."

Dr. Zelko did get to meet Marta and her husband Joe, Martin and his wife Julia, and their grandson Chris.

This heart warming story is a convincing proof how important the published stories and pictures can be, and even how Glasilo could be used to connect with the long lost friends and acquaintances.

Snemanje oddaje o kanadskih Slovincih

V Kanadi se je konec septembra in v začetku oktobra mudila tričlanska ekipa RTV Slovenija s producentom Marjanom Šrimfom, ki je obiskala slovenske naselbine po Ontariu in v Montrealu, da bi v svojih dokumentarnih oddajah predstavila slovenskim gledalcem življenje kanadskih Slovencev. Slovenska društva so bila tega obiska vesela, nekoliko razočarana pa so bila nad dejstvom, da so bila samo teden poprej obveščena o prihodu TV ekipe.

Oktoberfest v Allistonu

Slovensko lovsko in ribiško društvo je imelo letos zelo uspešen oktoberfest, čemur je še zlasti pripomoglo lepo sončno vreme, ki je zvalo v naravo veliko Slovencev. Za veselo razpoloženje je poskrbel ansambel Erazem iz Slovenije, poleg njih pa so se predstavili tudi pevci iz slovenske Koroške. Na pikniku je bila izvoljena tudi nova Miss SHAC. Za ta naziv so se potegovala tri dekleta: Andrea Polenek, Madeline Dimperio in Samantha Pufek. Navzoči so za lepotno kraljico izvolili Madeline Dimperio.



Novice in zanimivosti

Reševanje mejnega spora s Hrvaško

- Slovenski premier Borut Pahor se je s hrvaško premierko Jadranko Kosor dogovoril o arbitražnem reševanju slovensko-hrvaškega mejnega vprašanja, ki naj bi bilo rešeno pred sprejetjem Hrvaške v Evropsko skupnost. Takoj po tem dogovoru je Slovenija umaknila blokado glede pristopitve Hrvaške v Evropsko skupnost. Politični opazovalci menijo, da je slovenska vlada izkazala Hrvaški preveč zaupanja, tako glede vprašanja odprtega morja in drugih podrobnosti, kot tudi vprašanja, kaj bo, če hrvaška vlada sporazuma ne bo ratificirala.

Dan združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom

- V Sloveniji so v ponedeljek, 17. avgusta zaznamovali državni praznik Dan združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Osrednja državna proslava ob letošnji 90. obletnici združitve je bila v Beltincih. Prekmurje, ki je bilo 900 let zunaj matičnega slovenskega ozemlja v okviru Avstro-Ogrske, je po njenem razpadu po odločitvi Pariške mirovne konference pripadlo Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Del Prekmurcev, Porabski Slovenci, pa je ostal pod Madžarsko, saj je bila za mejo določena razvodnica med Muro in Rabo. Od leta 2006 ta spominski dan v Sloveniji praznujejo kot državni praznik, ki pa ni dela prosti dan.

Zlata medalja za Kozmusa - Slovenski atlet Primož Kozmus, po rodu Novomeščan,

ki je lani na olimpijskih igrah v Pekingu osvojil zlato medaljo v metu kladiva, je letošnje poletje tudi na svetovnem prvenstvu v Berlinu osvojil zlato medaljo in tako postal edini slovenski atlet, ki je dosegel tako visok športni uspeh. Za svoje športne dosežke se je na izboru za najboljšega evropskega atleta uvrstil na peto mesto.

Kanadski milijarder v vesolju

- Sedmi turist v vesolju je kanadski milijarder Guy Laliberte, ustanovitelj kanadskega cirkusa Cirque du Soleil, ki je 2. oktobra 2009 uspešno pristal na Mednarodni vesoljski postaji (ISS). Za svoje potovanje je plačal 35 milijonov ameriških dolarjev.

Tožba proti proizvajalcem tobaka

- Ontarijska vlada je konec letošnjega septembra vložila tožbo proti kanadskim proizvajalcem tobaka, med drugim tudi proti podjetju Imperial Tobacco, drugemu največjemu tobačnemu proizvajalcu v Kanadi, s katero od tobačne industrije zahteva povrnitev 50 milijard kanadskih dolarjev za stroške, ki jih je imelo zdravstvo zaradi bolezni, povezanih s kajenjem. V tožbi je navedeno, da so podjetja zavajala javnost glede nevarnosti kajenja s tem, da so tajila dokaze o tveganjih, ter da niso dovolj storila za to, da bi od kajenja odvrčala mladostnike.

Peščeni viharji v Avstraliji

- Rdeči prah in pesek sta v zadnjih dneh letošnjega septembra popolnoma prekrila največje avstralsko mesto Sydney. Peščena nevihta

je povzročila pravo zmedo v ladijskem, cestnem in letalskem prometu, saj so morali preusmeriti kar nekaj mednarodnih letov. Zaradi peščene nevihte je bilo za več deset milijonov škode. To je bil najhujši peščeni vihar v zadnjih desetletjih.

Poplave na Filipinih – Zaradi katastrofalnih poplav, ki so konec letošnjega septembra prizadele filipinsko prestolnico Manilo in njeno okolico, je izgubilo življenje nad 240 oseb. V evakuacijskih centrih je našlo zatočišče okoli 376.000 oseb, ki so poplave preživele.

64. zasedanje Generalne skupščine ZN - Na splošni razpravi 64. zasedanja Generalne skupščine ZN je nastopil tudi slovenski predsednik Danilo Türk. V govoru se je zavzel za dogovor glede boja proti podnebnim spremembam. Spregovoril je tudi o ostalih aktualnih vprašanjih, med drugim o reformi ZN, ter se zavzel za večjo disciplino in odgovornost v globalnem finančnem sistemu. Kanadsko poročilo je na zasedanju podal minister za zunanje zadeve Lawrence Cannon, ker se kanadski premier Stephen Harper iz protesta, ker je na zasedanju govoril tudi iranski predsednik Mahmoud Ahmadinejad, zasedanja ni hotel udeležiti.

Film Slovenka na TIFF - V okviru Toronto International Film Festivala so 12., 16. in 18. septembra predvajali celovečerni slovenski film Slovenka, ki ga je režiral Damjan Kozole. Ta film je ponesel v svet nekoliko drugačno predstavo Slovenke,

kot bi pričakovali: gre za pojav krutega kapitalizma, ki je po osamosvojitvi Slovenije začel rušiti tudi osebne vrednote ljudi – za zgodbo študentke, ki se hladnokrvno predaja prostituciji, ker ji omogoča boljši življenjski standard.

Slovenska vlada kupila Korotan - Slovenska vlada je letos poleti kupila stoo odstotni poslovni delež družbe Študentski dom Korotan na Dunaju, ki ga Mohorjeva družba ni mogla več vzdrževati. Mohorjeva družba bo še naprej upravljala to stavbo, v kateri je 85 ležišč (61 ležišč za študente iz Slovenije in avstrijske Koroške) ter Kulturni center, v katerem potekajo prireditve za promocijo slovenske kulture in znanosti.

Nov ontarijski zakon za voznike - Provinca Ontario je sprejela zakon, ki voznikom prepoveduje uporabo ročnih elektronskih naprav med vožnjo v avtomobilu. Zakon je stopil v veljavo 26. oktobra letos. Kazni za tovrsten prekršek bodo od 60 do 500 dolarjev.

Mura v stečajju – Prizadevanja za reševanje prekmurskega podjetja Mura so rodila zelo malo uspehov, saj je bil v začetku oktobra sprožen stečajni postopek za družbo Mura in njenih hčerinskih družb Mura - Moška oblačila in Mura - Ženska oblačila ter invalidskega podjetja Muralist, kjer je zaposlenih okoli 2.635 oseb. Pri preostalih petih hčerinskih družbah, Mura - EHM, M - Energetika, Mura in partnerji, Mura - Unikat in M-AIKS, insolventnost ni ugotovljena,

zato nadaljujejo z rednim poslovanjem. Tudi nemški partner Hugo Boss, s katerim Mura uspešno sodeluje že 35 let, se je po prvotni odpovedi sodelovanja premislil in je pripravljen z Muro naprej sodelovati.

Potres na Sumatri – V potresu, ki je 1. oktobra letos prizadel indonezijski otok Sumatra, je izgubilo življenje okoli 750 ljudi, pod ruševinami pa naj bi ostalo še okoli 4.000 ljudi. Pri iskanju pogrešanih so sodelovali tudi slovenski reševalci s psi.

Vrh G20 v Pittsburghu - Voditelji 20 najrazvitejših in najhitreje rastočih gospodarstev so se na srečanju v Pittsburghu dogovorili, da bodo ključne teme svetovnega gospodarstva odslej obravnavali v okviru skupine G20 in ne več skupine G8, ki jo sestavlja sedmerica industrijsko najrazvitejših držav sveta (ZDA, Nemčija, Japonska, Velika Britanija, Francija, Kanada in Italija) ter Rusija. Ta forum osmih držav predstavlja preko 80 odstotkov svetovnega bruto proizvoda, a le majhen delež celotnega članstva ZN (192 članic). Poleg skupine G8 skupino G20 sestavljajo še EU kot celota in najhitreje razvijajoča se gospodarstva - Argentina, Avstralija, Brazilija, Kitajska, Indija, Indonezija, Mehika, Savdska Arabija, Južna Afrika, Južna Koreja in Turčija. Prihodnji dve srečanja voditeljev G20 bosta prihodnje leto v Kanadi in Južni Koreji. Prvi vrh G20 bo junija v Muskoki, drugi pa novembra v korejski prestolnici Seul. V Muskoki bo med 25. in 27. junijem prihodnje leto tudi vrhunsko srečanje G8.

Ekološke plastenke v Unionu - V pivovarni Union so prvič napolnili izvirsko vodo Zala v posebne plastenke izdelane na osnovi polimlečne kisline, ki jo pridobivajo iz koruznega škroba. Gre za začetek uporabe bioloških plastenok, ki so zgrajene iz 100-odstotno razgradljivih materialov. Granulat teh prvih 2.000 plastenok je izdelalo ameriško podjetje NatureWork. Pred redno proizvodnjo bodo morali izpopolniti mehansko odpornost in vizualni izgled tega materiala.

Ogroženost zaradi plevela - V južnem Ontariu so že opazili invazijo velike ovijalke imenovane kudzu, ki zraste po 30 cm v enem dnevu in zaradi gostote lahko preraste kmetijske površine, zaduši drevje in zaradi teže lahko polomi tudi električne drogeve. Ta rastlina je značilna za južni del ZDA, vendar se počasi pomika na sever. Čeprav se razmnožuje pretežno s koreninami (tudi po 30 sadik iz ene korenine), se je že zasadila na kanadsko stran Erijskega jezera.

Nobelova nagrada za mir - Barack Obama, ki je letos postal prvi temnopolti predsednik ZDA, se bo v zgodovino vpisal tudi kot prvi temnopolti predsednik ZDA, ki je prejel Nobelovo nagrado za mir. Ta novica je pomenila veliko presenečenje in sprožila veliko reakcijo: nekateri so bili ponosni, še več pa je bilo takih, ki so bili razočarani in so ostro protestirali, da si Obama take časti ni zaslužil. Njegov dosedanji predsedniški mandat sta zaznamovali predvsem njegova pobuda za svet brez jedrskega orožja in prizadevanja za izboljšanje odnosov z muslimanskim svetom.

Utrinki iz Kanade

Nežka Figelj

Ime mi je Nežka, stara sem 25 let in sem zamejska Slovenka iz Italije. V Kanadi imam prijatelja, ki živi v Ottawi. Dogovorila sva se, da ga obiščem proti koncu julija, ko bova oba prosta študija, in tako sem zadnji teden julija prispela v Montreal. Potovanje v Ottawa je trajalo še dve uri. Zelo me je presenetila zelena, povsod pokošena trava, veliko majhnih jezer, predvsem pa občutek brezmejne prostranosti.



Nežka Figelj

Ljudje, ki sem jih srečala, so bili prijazni in vedno nasmejani. Med angleško govorečimi mladimi me je presenetilo dejstvo, da si, ko prijatelj obišče prijatelja, ponavadi skoraj nič ne ponudijo. Zdi se mi, da je to velika razlika v primerjavi s slovensko kulturo, kjer pride skoraj do obratnega pojava, predvsem ob praznikih, ko je gost skoraj prisiljen sprejeti ponujene dobrine.

Ugotovila sem tudi, da mladi živijo dosti bolj v stiku s tehnologijo in, če je internet za povprečnega mladega Slovenca sredstvo za komunikacijo - privatno in direktno sporazumevanje je še vedno pomembnejše in bolj v navadi - je za mladega Kanadčana sredstvo, ki dejansko posreduje, širi in sprejema informacije. Najpomembnejše pa je, da je odnos do tehnoloških pripomočkov

dosti bolj resen. Na splošno je v Kanadi dosti lažje razpolagati s podatki na internetu in so ti seveda dosti bolj dostopni in gotovi. Slovenci na splošno manj zaupajo internetu in so mnenja, da je predvsem sredstvo, ki zbližuje ljudi, ni pa prostor, kjer bi potekala realna komunikacija. Spoznala sem, tudi med potovanjem v ZDA, ki sva jih s prijateljem obiskala z avtomobilom, da je s pomočjo interneta, uporabe GPSa in poslovanja s kreditno kartico potovanje veliko lažje.

Veliko sem tudi spraševala, kaj je tipična kanadska kuhinja in kaj Kanadčani najpogosteje jedo. Povedali so mi, da je mogoče jesti v 'fast foodih', italijanskih, mehiških, japonskih, kitajskih in mnogih drugih restavracijah, vendar mi ni nihče jasno razkril, kaj je pravzaprav kanadska hrana. Ta je seveda zelo različna od bogate slovenske kuhinje, ki ima toliko raznolikih dobrot, pa čeprav je Slovenija toliko manjša od Kanade.

Kar me je v narodnem smislu verjetno še najbolj presenetilo, pa je pojmovanje nacionalne pripadnosti: kako Slovenci v Kanadi definirajo same sebe. Tudi jaz sem članica slovenske manjšine v Italiji, kot so Slovenci v Kanadi, razlika pa je v dejstvu, da so Slovenci v Kanadi izseljenci, ki so se za to odločili iz političnih ali gospodarskih

razlogov, medtem ko smo zamejski Slovenci vedno bili prisotni na območju, kjer živimo. Omembe vredno je, da se mi stalno borimo za pravice in se trudimo, da bi slovenski jezik ohranjali in posredovali bodočim generacijam. Imamo slovenske šole, kjer učiteljice otroke nenehno opozarjajo, da so Slovenci in naj bodo na to ponosni. Opominjajo jih, da so slovenske narodnosti, pa čeprav imajo italijansko državljanstvo, obenem pa se trudijo, da bi otroci govorili neoporečno italijanščino. Za zamejske Slovence je med narodnostjo in državljanstvom velika razlika.

V Glasilu kanadskih Slovencev ste ob prazniku Canada Day vsem Slovincem voščili obilo uspeha in spomnili ste jih, naj bodo zvesti Slovenci in ponosni Kanadčani. Zelo verjetno je, da nobeden izmed zamejskih Slovencev v Italiji ne bi voščil drugemu zamejskemu Slovencu, naj bo ponosen, da je Italijan, pa čeprav ima italijansko državljanstvo.

Zdi se mi prav, da zapišem, da je treba razumeti razliko med raznimi skupinami Slovencev, ki ne živijo v matici. Slovenci v Italiji smo se po vojni kar iz dneva v dan znašli na "nepravilni" strani meje. Italija je Slovincem kot italijanskim državljanom dala možnost za preživetje na isti način, kot jo je dala Italijanom v mejah povojnega uničenega evropskega gospodarstva. Slovenci so kraj, v katerem so živeli, pa čeprav v Italiji, še vedno istovetili z domovino. Zdi se mi pa, da kanadski Slovenci Kanade ne istovetijo z domovino in mislim, da jim prav to omogoča, da

so lahko ponosni državljani neke druge države.

Zdi se mi, da je Kanada velika, odprta država, kjer so možnosti za študij, zaposlitev in uspešno življenje bolj na razpolago. Za evropskega človeka, zazrtega bolj v preteklost kot v bodočnost, je taka situacija gotovo zelo pozitivna. Tudi gotovost in zavest, da ni to dežela, ki bi ti odrekala lastno identiteto, sta zelo vabljivi. Če tudi se lastna identiteta lahko ohranja na različne načine in je vsakdo lahko Slovenec, če izhaja iz slovenske družine in če se tako počuti, se vseeno sprašujem, ali je za ohranjanje slovenske kulture potrebno živeti v pretežno slovenskem okolju, obiskovati slovenske šole, govoriti slovensko s starši in prijatelji. Se Slovenci v Kanadi počutijo doma, ali so vedno izseljenci? Se nova generacija identificira kot Kanadčani ali Slovenci? Bodo Slovenci v Kanadi še govorili slovensko, čeprav živijo tako daleč od matične države? Uporaba in ohranjanje slovenskega jezika v zamejstvu zahtevata manj truda, saj živimo blizu slovenske meje. Včasih je prav strah, da ti lahko nekdo vzame to, kar je tvoje v najglobljem smislu, razlog, ki ohranja pri življenju zavest, jezik in identiteto, ne pa svoboda, ki je na razpolago. Paradoks je pa v tem, da se vsi zamejski Slovenci borimo prav za to svobodo.

Vsa ta vprašanja mi prihajajo na misel, ko razmišljam, kako bi se jaz počutila in obnašala, če bi se sklenila preseliti v Kanado. Verjetno je bila za vse izseljence težka odločitev, pa tudi prijetno presenečenje.

Breskve – ponos ontarijskega sadjarstva

Branka Kukovica

Niagarsko področje je čudovito spomladi, ko cvetijo češnje, breskve, pa hruške, slive in jablane, še lepše pa je poleti in jeseni, ko se veje dreves šibijo pod težo sladkih sadežev. Sezona breskev traja od sredine julija do sredine septembra.

Angleška beseda *peach* prihaja iz latinske besede *Persion-prunus persica*. Prve breskve naj bi gojili na Kitajskem in kasneje v Perziji, od koder jih je Aleksander Veliki prinesel v Evropo, Krištof Kolumb pa v Novi svet. V Kanadi naj bi bile prve breskve obrane na vznožju Niagarske reke že leta 1779. Danes 65 kilometrov dolg niagarski sadni pas pridelava 90% ontarijskega mehkega sadja.



Sadjarstvo se je začelo širiti na področju Niagarskega polotoka na začetku 19. stoletja. Leta 1815 je Charles Woolverton v Grimsbyju odprl prvo drevesnico, kjer je prodajal sadike drevja, leta 1856 pa je na petih akrih zemlje naredil prvi komercialni sadovnjak in sadje začel razpošiljati na

različne ontarijske tržnice.

Strokovnjaki so ugotovili, da je topla klima med Erijskim, Ontarijskim in Huronskim jezerom najbolj primerna za pridelovanje breskev in marelic, zato je od leta 1880 predstavljalo pridelovanje breskev pomembno gospodarsko panogo na Niagarskem polotoku.

Nekateri viri navajajo, da je bilo konec 19. stoletja na tem področju okoli šest milijonov breskovih dreves, toda zaradi virusa, ki je ogrožal sadeže med leti 1860 in 1890, so jih skoraj polovico posekali.

V zadnjih nekaj desetletjih so mnogi niagarski sadjarji preusmerili svojo proizvodnjo v vinogradništvo in tako je pridelovanje breskev, ki je bilo včasih ponos niagarskega področja, ponovno upadlo. Vzrokov za to je več, kot sem ugotovila tudi od slovenskih sadjarjev.

Prvi slovenski priseljenci, ki so se začeli naseljevati v Kanadi po letu 1900, so bili po večini kmečki ljudje, ki v domovini niso imeli dela, zato so jih zubile ponudbe o dobro plačanem poljskem delu v Kanadi in o možnosti, da brezplačno dobijo zemljo pod pogojem, da jo bodo obdelovali. Toda le malo jih je ostalo na žitnih poljih v preriji, več se jih je oprijelo sadjarstva v Okanagan Valley v Britanski Kolumbiji in na Niagarskem področju.

O pridelovanju breskev na niagarskem področju sem na računalniku dobila veliko zanimivih podatkov, ki pa se ne morejo primerjati z izkušnjami nekoga, ki se je sam ukvarjal s sadjarstvom. Z ogromnimi nasadi breskev sem se seznanila kmalu po prihodu

v Kanado, ko sem poleti hodila obirat sadje na farmo Franka in Mary Kukovica, ki sta še isto leto postala moja tast in tašča.

Franc in Marija Kukovica sta prišla v Kanado, natančneje v St. Catharines, leta 1952. Po nekaj letih Frankovega dela v tovarni avtomobilov in Marijine zaposlitve v pralnici sta kupila svoj prvi dom v mestu. Oba vajena trdega dela sta videla možnost za napredovanje na zemlji, zato sta kupila svojo prvo kmetijo v Niagara-on-the-Lake. Poleg stanovanjske hiše je bil tam tudi nasad breskev, sliv in nekaj trt namiznega grozdja. Težka in trda ilovita zemlja in slabo obvladanje angleškega jezika sta bila samo dva od razlogov, da se je družina že po nekaj letih preselila nazaj v mesto. Življenje v mestu se jima ni dopadlo, zato sta ponovno poskusila na deželi. Na drugi farmi je bila zemlja peščena in rodovitna, v letih bivanja v tujini pa sta se Marija in Frank priučila tudi angleškega jezika in kanadskega načina kmetovanja. Marija se spominja še nekaj slovenskih družin, ki so v tistem času pognale svoje korenine na podeželju. Družini Alojza Pluta in Jožeta Grebenca sta se soočali s podobnimi problemi.

Kukovičevi so dolga leta sadovnjak obdelovali kot družina, Franc pa je bil zaposlen tudi v tovarni avtomobilov. Sadje so obrali, prebrali in zložili v košarice, naložili na tovornjak in slednjega sta Frank in Marija izmenično vozila na sadni trg v Toronto. »Ni bilo lahko«, pravi Marija in doda, da so bolj malo spali tiste poletne noči.

Po letu 1990, ko me je življenjska pot pripeljala v njihovo družino, sta me Franc in Marija sprejela odprtih rok, da ne omenim



neizmerne sreče, ki je z mojim prihodom doletela njunega starejšega sina.

Zame, ki sem prišla v Kanado z dolenjske kmetije, je bila ta kmetija nekaj čisto novega, saj smo na mojem rojstnem domu imeli le tri češnje, par jabolčnih dreves in okoli 100 trt v vinogradu. Ta kmetija pa je imela nešteto breskovih in okoli 300 češnjevih dreves. Dokaj hitro sem se privadila obiranju in sortiranju breskev, toda spretnost in hitrost si človek lahko pridobi samo z veliko vaje. Nikoli mi ni uspelo doseči hitrost in spretnost, ki jo je obvladala tašča. Iz osebnih izkušenj lahko povem, da prebiranje breskev in njihovo zlaganje v košarice ni kar tako. Da polna košarica izgleda privlačna, je pomembno, da so breskve v prvi vrsti na dnu pazljivo zložene, v drugi in tretji vrsti pa imajo že pripravljena ležišča. Seveda je potrebno paziti tudi na kvaliteto vsakega sadeža.

Naše kmetovanje se je pred nekaj leti končalo, ker je mati narava tastu ponagajala z zdravjem. Tašča je prepričana, da bi Frank s svojimi mladostnimi osemdesetimi leti še vedno vozil sadje v Toronto, če bi mu zdravje dopuščalo. Kmetijo ima že nekaj let v najemu lokalni kmet, ki poleg našega nasada obdeluje še kar nekaj manjših kmetij,

ki bodisi zaradi premale velikosti ali starosti gospodarjev niso bile zmožne preživeti preizkušnje današnjega časa. Od časov, ko so kmetje več ali manj sami obdelovali nekaj akrov zemlje, do danes, ko družinski člani le vodijo potek velikih kmetij, se je spremenilo veliko stvari. Sadovnjaki so bolj obširni, za bolj hitro in učinkovito delo imajo kmetje sodobnejše traktorje in cisterne za škropljenje ter priključke vseh vrst. Delo je na mnogih kmetijah opravljeno s pomočjo delavcev, ki prihajajo na sezonsko delo iz Mehike, Jamajke in drugih južnih držav. Tehnologija je najbolj napredovala pri načinu prebiranja in pakiranja oziroma embalaže sadja. Frank se še spominja, kako so na začetku uporabljali lesene modele za določanje velikosti sadeža, sedaj pa tekoči trak opere, zaščiti z voskom, osuši in stehta vsako breskev posebej. Mary meni, da so breskve lepše izgledale v 6-literski leseni košarici, kot sedaj v plastičnih škatlicah in vrečkah.

V Lipa Parku, kjer se srečujejo Slovenci s področja St. Catharines and Niagare, se pogovor pogosto suče okoli sadjarstva. Izkušeni slovenski sadjarji so prepričani, da je za uspešen pridelek danes potrebno veliko več škropljenja kot pred leti. Kupci so navajeni, da v trgovini kupijo sadež brez lepotne napake, njegova kvaliteta pa v tistem trenutku morda ni toliko pomembna kot razlika v ceni. Domače sadje je na žalost velikokrat dražje od uvoženega. Niagarsko področje je do lanskega leta imelo svojo tovarno za predelavo in konzerviranje sadja, a so jo zaradi prevelikih izdatkov obratovanja zaprli in proizvodnjo preselili južno od naših meja. Ta poteza je prizadela



veliko ljudi. Ne samo delavce, ki so izgubili zaposlitev, temveč kmete, ki sedaj nimajo kam s sadjem, ki ne doseže standardov sveže prodaje. Veliko tega sadja bo na žalost našlo prostor na isti zemlji, ki ga je rodila. Za kmeta, ki je v pridelavo vložil toliko svojega truda, to ni dober občutek. Kmetom poleg nezanesljivega vremena sivi lase tudi konkurenca z uvoženim sadjem. Naj bo sadje uvoženo iz Amerike, Mehike ali drugih delov sveta, je velikokrat cenejše, kot pa pridelano v Kanadi. Kupci niso vedno pripravljene odšteti več za sadje, ki je bilo obrano dan ali dva pred nakupom, temveč je cena pomembnejša od tisoč prepotovanih kilometrov od drevesa do mize.

Slovenski sadjarji v zrelih šestdesetih, sedemdesetih ali osemdesetih letih imajo veliko zanimivih zgodb in njihove roke so zrcalo dolgoletnega truda. Mladina danes nima velikega zanimanja za delo na zemlji, saj so izdatki kmetovanja skoraj enaki dohodku. Mati narava se velikokrat grdo poigra z usodo pridelka, poleg tega pa se sadjarji morajo soočiti s pomanjkanjem delovne sile. Če pa jim že uspe premagati vse te ovire, nazadnje ugotovijo, da nimajo trga za ves svoj pridelek.

Poročilo o seji Sveta Vlade RS za Slovence po svetu

Stane Kranjc, Član Sveta Vlade RS za Slovence po svetu



V Ljubljani se je 1. julija 2009 vršila seja Sveta Vlade RS za Slovence po svetu. Poleg predsednika vlade Boruta Pahorja in ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjana Žekša so se s strani vlade seje udeležili tudi zunanji minister Samuel Žbogar, minister za šolstvo in šport dr. Igor Lukšič, minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo dr. Jozsef Gyorkos, predsednik Komisije DZ RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Mirko Petek, predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske države Vinko Otoničar in sekretarka Sveta Tatjana Lesjak-Klun. Slovence izven Slovenije so na seji zastopali člani Sveta: Stane Kranjc (Kanada), Dr. Andrej Fink (Argentina), Milan Ribič (ZDA), Ivan Kamin (ZDA), Peter Mandelj (Avstralija), Florjan Auser (Avstralija), Janez Pucelj (Nemčija), Igor Horvat (Francija), dr. Milan Breberina (Srbija), Marija Grbic (BIH), Martin Crnugelj (Brazilija) in Urška Kupec (Kitajska). Posebej vabljeni in prisotni na seji pa so bili tudi vodja kabineta predsednika Vlade RS mag. Simon Dimič, minister za gospodarstvo dr. Matej Lahkovnik, državni sekretar na uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boris Jesih, vodja kabineta na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Anja Lorenzetti, dr. Boris Pleskovič, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, Boštjan Kocmur, predsednik društva Slovenija v svetu, Janez Rogelj, tajnik Slovenske izseljenske matice, Lenart Rihar, predstavnik Rafaelove družbe,

ter Polonca Flego iz Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Predsednik Pahor je najprej pozdravil vse prisotne in dejal, da je Svet priložnost za konstruktivno sodelovanje, da vlada RS želi krepiti sodelovanje med Slovenijo in Slovenci po svetu ter si prizadeva za intenzivne odnose na področju jezika, gospodarstva in znanosti. Dejal je, da je pomembno, da se kljub globalni krizi in zmanjševanju sredstev zaščiti interes narodnih skupnosti in zagotovi pomoč pri sodelovanju z organizacijami, ki krepijo slovenstvo po svetu. Izpostavil je dve temi srečanja: povezovanje znanstvenikov slovenskega rodu s slovenskimi znanstvenimi institucijami in sistematično sodelovanje slovenskih gospodarstvenikov v tujini. Poudaril je tudi, da Vlada želi, da dosedanji člani Sveta ostanejo še naprej člani Sveta do sprejema novega zakona.

Kot predstavnik kanadskih Slovencev v Svetu Vlade RS sem pozdravil vse prisotne in se slovenski vladi zahvalil za pomoč slovenskim šolam in nekaterim organizacijam, kakor tudi za postavitve ministrstva za Slovence v zamejstvu in po svetu. Ministru Žekšu sem iskreno čestital in mu zaželel obilo uspehov v prihodnosti. Izpostavil sem željo za boljšo komunikacijo ne samo na znanstvenem in gospodarskem področju, ampak tudi na področju kulture. Poudaril sem, da so dobri kulturni temelji zelo pomembni za uresničevanje vseh ciljev. Povedal sem, da je uradno število Slovencev v Kanadi 36.000 (dejansko število Slovencev in njihovih potomcev pa je verjetno okoli 50.000) in da se uradno število iz leta v leto dviga, kar je rezultat zanimanja slovenske

mladine za svoje slovenske korenine. Omenil sem, da so Slovenci v Kanadi slabo obveščeni o investicijskih možnostih v Sloveniji in da nihče ne bo investiral svojega težko zasluženega denarja v investicije, ki jih ne pozna. Opozoril sem navzoče, da sem že na dveh predhodnih sejah Sveta predlagal in prosil, da ministrstvo za zunanje zadeve RS poskrbi za vrnitev arhivov Slovencev v Kanadi, ki so bili na veleposlanštvu bivše Jugoslavije. Omenil sem, da se tudi v Kanadi, tako kot drugod po svetu, soočamo s problemom pridobivanja mladine in da je zato nujno, da stopimo iz starega načina mišljenja in starega okvira delovanja ter začnemo naše cilje in programe prilagajati današnjim potrebam. Predlagal sem oblikovanje administrativne kontaktne točke med Slovenci v Kanadi, veleposlaništvom v Ottawi in uradi v Sloveniji, za kar bi bila potrebna podpora na obeh straneh Oceana.

Omenil sem tudi, da se Kanada aktivno pripravlja na zimske Olimpijske igre 2010 in ob tej priliki zaželel slovenskim športnikom obilo uspeha in jim obljubil, da bomo Slovenci v Kanadi zanje navijali.

Milan Ribič iz Clevelanda je predsedniku Pahorju izročil pismo Slovensko-ameriškega sveta. Omenil je delovanje Slovenskega muzeja, časopis *Slovenian American Times*, *Glas naroda* in spletno stran klevelandskih Slovencev. Dr. Žigonu se je zahvalil za ustanovitev organizacije poslovnih v ZDA.

Ivan Kamin iz New Yorka je povedal, da imajo Slovenci v tem mestu svojo župnijo, pomembne kulturne dejavnosti in fundacijo "Slovenia4You", da želijo izpostaviti mrežo med študenti, raziskovalci in znanstveniki ter da si želijo novega generalnega konzula RS

v New Yorku. Omenil je izvedbo volitev ter možnost glasovanja po internetu.

Peter Mandelj iz Avstralije je predlagal boljšo koordinacijo in sodelovanje na področju skupnih projektov ter izjavil podporo projektu *Slovenščina na daljavo*. Poudaril je pomen vpisa otrok v tečaj slovenskega jezika ter izmenjave dijakov in šolarjev.

Florjan Auser iz Avstralije je izpostavil pomen promocije Slovenije med Slovenci po svetu, posebno med mladimi. Nezadovoljivo je ocenil aktivnosti STO. Izpostavil je vprašanje dvojnega obdavčevanja ter zbiranja in digitalizacije arhivskega gradiva Slovencev po svetu.

Po mnenju Janeza Puclja iz Nemčije obstajata izven Slovenije dve skupini Slovencev, in sicer strokovnjaki, ki so se izselili, in izseljenci, ki so si svoje znanje pridobili v tujini. Predlagal je, da je treba najti pot do njih in jih povabiti k sodelovanju in k vrnitvi v domovino.

Andrej Fink iz Argentine je pozdravil sprejetje zakona o odnosih s Slovenci po svetu, urejanje slovenskega državljanstva, poenostavitev volilnega sistema in sodelovanje s Slovenci po svetu. Menil je, da mora Slovenija izdelati politiko odnosa s Slovenci po svetu na področju kulture in si prizadevati za boljšo obveščenost slovenske javnosti o obstoju Slovencev po svetu. Njegov argentinski kolega Tone Mizarit je poudaril pomen nadaljevanja članstva dosedanjih članov Sveta in potrebo po popravku pravilnika Sveta. Predlagal je ustanovitev gospodarskih zbornic po svetu in izpostavil vprašanje zastopstva izseljencev v Državnem zboru.

Marija Grbic je povedala, da so Slovenci

v BIH organizirani v osmih društvih ter da si prizadevajo za ohranjanje jezika in kulture. Izpostavila je problematiko izdaje vizumov za vstop v RS in vprašanje glede dvojnih državljanstev.

Po mnenju Urške Kupec se bo večina Slovencev na Kitajskem pričela vračati v domovino. Izpostavila je vprašanje pridobivanja vizumov za slovenske državljane, ki potujejo v azijske države, in kitajske državljane, ki potujejo v Slovenijo.

Martin Crnugelj je omenil, da si Slovenci v Braziliji želijo diplomatsko konzularno predstavništvo, boljših povezav med organizacijami in gospodarskimi predstavniki v tujini ter boljšo organizacijo finančnih, materialnih in intelektualnih sredstev.

Milan Breberina je poročal, da je uradno v Srbiji 5.400 Slovencev, ki imajo 11 kulturnih društev. Imajo slovensko šolo, pevske zборе in organizirajo razne prireditve. Omenil je vprašanje organiziranja nacionalnega sveta za Slovence v Srbiji, ki bi zastopal Slovence in bil del predstavnškega telesa Srbije. Omenil je tudi, da posebnega znanstvenega sodelovanja med državama ni.

Igor Horvat je povedal, da v Franciji deluje osem slovenskih društev in da ocenjuje, da v državi živi 25.000 ljudi slovenskega porekla. Pohvalil je portal www.slovinci.si in ustanovitev Ministrstva za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Pred odhodom se je predsednik Pahor zahvalil za udeležbo in izrazil zadovoljstvo, da so člani Sveta z veseljem sprejeli ministra Žekša ter podprli spremembo pravilnika Sveta. Obljubil je, da bo Vlada iskala rešitve za podane predloge, saj je v prvi vrsti pomembna pripadnost slovenski skupnosti in ne politična pripadnost.

Poleg drugih zadev je minister Samuel Žbogar odgovoril na vprašanje Staneta Kranjca glede arhivov in pojasnil, da je vprašanje arhivov predmet sukcesijskega sporazuma in da bo v zvezi s tem naslednji sestanek, ki ga sklicuje Srbija, septembra letos. Strinjal se je, da arhivi ostanejo tam, kjer so nastali. Enako je poudaril minister Žekš in dejal, da se strinja, da arhivi morajo ostati tam, kjer so nastali, pri tem pa mora Slovenija imeti zbrane arhive v digitalizirani verziji.

Minister Lukšič je povedal, da se bo slovenska delegacija udeležila olimpijskih iger v Vancouvru. Poročal je tudi, da je v šolah v Sloveniji uvedena domovinska vzgoja ter da Vlada daje poudarek na krepitvi narodne identitete. Dejal je, da niso omejeni samo na Slovenijo, ampak da gre za globalno predstavo o tem, kdo smo. Tudi on je mnenja, da je potrebno poiskati nov način delovanja, da postavimo stik z mladimi.

Minister Žekš se je zahvalil za predloge in poudaril pomembnost obeh tem srečanja, da pa je treba podpreti tudi redno delovanje kulturnih društev in organizacij po svetu. Omenil je, da je v proceduri sprememba zakona, ki naj bi uredila vprašanje mandatov članov Sveta in konkretno delovanje Sveta. Zagotovil je, da si bo Urad prizadeval za stalno komunikacijo ne le v obliki srečanj, temveč tudi za komunikacijo po elektronski pošti ter za srečanja v obliki telekonferenc.

Hvaležen sem za priložnost udeležbe na seji Sveta, za pogovore z visokimi predstavniki Vlade RS, člani Sveta za Slovence po svetu in z zastopniki slovenskih organizacij v Sloveniji o konstruktivnem sodelovanju in intenzivnih odnosih na področju znanosti, gospodarstva in kulture.

Mrs. Anica Mihevc

Anne Urbančič



Anica Mihevc

On a late September day in 1948, a group of young Canadian mothers came together in the city of Montreal. They did not know each other but they chatted cordially about this and that as they waited. Some of them lived in Montreal itself; others had travelled from Toronto and from Quebec City. They had gathered to meet the young women, all very recent arrivals from Europe, who would spend at least the next year with them, taking care of their children and their homes.

The future nannies and domestics had come to Canada on the condition of fulfilling a 12-month work contract. On that day in Montreal, they waited anxiously, wondering where they would be assigned. One of them, Anica Zorc, had just arrived in the city with two sisters and three cousins. A few days previously, all six girls had disembarked from the *Jan Sobieski*, a ship of the Gdynia-America line that had docked in Halifax on its way to New York. Many of her passengers got off at Pier 21, looking forward to a new life in Canada. Anica had been ill on the

ship; now, even a few days later, food remained unappealing to her despite its abundance in the hotel in Montreal, and despite her hunger. Like the others, she also was anxious because she did not know where she would be assigned as nanny or domestic help. Anica hoped eagerly to move to Toronto and so she felt rather dismayed when she was chosen by one of the young mothers from Quebec City.

Not so many years previously, when she still lived in her small village near Ljubljana, neither Toronto nor Quebec City would have mattered for her. But then, as so many other Slovenians, Anica found herself moving to a new land and a new life in the glum and disconsolate aftermath of the world war. She was among the group of 6000 or so civilians of Slovenian nationality who marched to freedom to Vetrinje (Viktring) in Austria. The journey took her eight tiring days; among the last to arrive, she trudged across the border just before it closed. At first, she, along with the other refugees slept in an open field. She vividly remembers how it poured rain on the group. When the sun came out at long last, the weather turned torrid; it dried their sopping clothes in no time. Later the refugees moved to barracks at Judenberg. Three years passed before the opportunity to emigrate to Canada finally became a reality for Anica.

Her Quebecoise employer spoke only French, which Anica did not. Nonetheless, the family welcomed her and the three children she was to look after were still small and therefore stayed close to home. Anica established a daily routine. The blustery winter weather settled in, and although she had brought her winter coat from the Austrian lager, she constantly felt the

cold. Sunday, her day off, became a day for visits, and because of her friendly and gregarious personality, she found friends in Quebec City. An order of Polish nuns became her spiritual center; she gladly spent time there, including the afternoon of her first Canadian Christmas. That morning, her French employers had included her in their festivities; she still remembers the glittering glowing ornaments of their Christmas tree. They presented her with a gift of delicious chocolates. But Anica yearned for Toronto, and so half way through her year contract, she asked to be transferred to an English speaking family in Quebec City. This change, she felt, would enable her to learn some English, and facilitate her eventual move to Ontario.

Again she found herself in a welcoming environment. She earned \$35.00 each month, but since room and board was included in her contract, she regularly sent most of her salary, up to \$30.00 monthly, home to Slovenia. Her generosity did not escape her employer, who added clothing her children had outgrown to the packages Anica sent. Feeling somewhat homesick, Anica offered one day to bake a treat for her employers. She decided on strudel, a pastry on which she prided herself for her expertise. The Canadian ingredients were unfamiliar, not exactly the same as those she had

used in Slovenia, and she was most disappointed at the result. Not to worry: Anica's family pronounced it very tasty nevertheless, and it soon disappeared. Since then Anica has adapted her recipe and produced hundreds of delicious and quickly disappearing strudels.

The long anticipated close of her contract arrived. Anica headed for Toronto. She found lodgings with two other young women in the Dovercourt Road and Dundas Street West area of the city. One single room served as their shared bedroom, kitchen and sitting room. One of the girls worked nearby at the Neilson Chocolate factory and she provided the recommendation that Anica needed to be hired there as well. For the much appreciated sum of \$50.00 per month, Anica put on her uniform every morning, stamped her card at 8 a.m. and then spent the day wrapping or packaging sweets. The luscious looking rich chocolates tempted her, but only on the first day. For the next year and a half, while she worked at Neilson, Anica avoided anything and everything chocolate. Weekends provided the possibility of spending time with her new friends, many from among the quickly growing community of Toronto Slovenians. She joined the Slovenian choir at Our Lady of Mount Carmel Church on McCaul Street. She caught the eye of Joe Mihevc, one of the young men who had also become a member. She thought him a friendly and quite handsome man. She was impressed by the fact that he had managed to buy a house together with two other friends. Anica and Joe soon became an inseparable couple. After a year of courtship, they married in 1951. The wedding was indeed a special one, for her sister Lojzka was also married at the same ceremony. Another sister, Marija, who was an excellent seamstress sewed both wedding dresses, thus beginning her career as the family wedding dress maker. In all, over



the years, Marija's dresses were proudly worn by seventeen brides, all relatives and friends, including by Anica's daughters. When Anica came to live in Joe's house, one of his neighbours enviously told her that she had married "one in a thousand".

Eventually the couple bought their first house together, a two-bedroom home with a broken down garage. Ever diligent and resourceful, Joe rebuilt it and began to repair automobiles from his backyard. He worked on the cars in the mornings, before leaving for his regular job. Anica became a homemaker once their children were born. She baked, she cooked, she sewed, and in these activities, she remembers clearly, she found much happiness. In particular, she enjoyed buying fabric for her children's clothes, which her sister expertly sewed. When the first house became too small, she and Joe moved to a more sizable residence with their family. They had a large yard where they grew cucumbers, beans, lettuce, tomatoes and, one particular summer, a prodigious zucchini that grew to an almost unbelievable 54 inches in length. Years passed; between summer trips, a cottage, school and church activities, the children all grew up and started their own families. Today there are 14 grandchildren and 2 great-grandchildren who come to visit regularly. Anica's eyes light up as she talks proudly about them, and as she tells stories of her children's growing years. The young nanny who wanted so much to care for children in Toronto, has had her dream come true in the best of ways. She lives now, with Joe, in Toronto, happily surrounded by her own children, and children's children.

Perhaps your family a similar story. The **Canadian Slovenian Historical Society** gives all Canadian Slovenians an opportunity to cherish their stories forever. You can help carry on the



important work of the CSHS volunteers by becoming a member or by donating documents and artefacts of your own or your family's immigration history to the Archives. We are members of the Archives Association of Ontario (AAO) and of the Canadian Oral History Association (COHA) Look for us at community events. *Our Kdo Smo?* Program looks to identify Canadian Slovenians in numerous group pictures. Our *Povejte Nam Kaj* Program tapes the stories of arrival in Canada. For more information about joining our volunteers, or to donate articles/documents to the archives, contact the CSHS at:

Canadian Slovenian Historical Society
c/o Dom Lipa, 52 Neilson Dr., Etobicoke
ONT M9C 1V7

or by email: csHS@look.ca

Or email the archivist/librarian, Frank Majzelj - fmajzelj@cogeco.ca



Spored prireditev Od 1. novembra do 31. decembra 2009

Datum	Prireditelj	Kraj	Prireditev	Tel. številka
November 1	Apostolski krožek	Browns Line	Misijonski zajtrk	416-255-2721
1	Obisk pokopališč	Mount Hope Cemetery	ob 1. uri	
1	Obisk pokopališč	Mount Peace	ob 2. uri	
1	Obisk pokopališč	Holy Cross	ob 2:30	
1	Obisk pokopališč	Assumption Cemetery	ob 3. uri	
7	Sava	Breslau	Lovski banket	519-884-4736
7	Večerni zvon	Browns Line	Martinovanje	905-625-5485
7	Lipa park	St. Catharines	Martinovanje	905-682-2922
8	Slovenski park	Hwy. 6	Članski občni zbor	519-882-2859
14	VSKO	Browns Line	Mladinski banket	905-274-6782
14	Holiday Gardens	Pickering	Jesenski banket	519-461-9109
14	Triglav	London	Indoor bowling	519-461-0653
14	Sv. Gregorij Veliki	Hamilton	Martinovanje	905-561-5971
15	Dom Lipa	Dom Lipa	Bazaar	416-621-3820
15	Slovenska šola	Browns Line		416-255-2721
21	Slovenian Hunters & Anglers	Alliston	Moose banket	416-473-8700
28	Simon Gregorčič	Browns Line	50 Anniversary Gala Dinner	416-889-9643
29	Slovenia Credit Union	Browns Line	Občni zbor	416-255-1742
29	Slovenian Hunters & Anglers	Alliston	Miklavževanje	705-435-7130
December 5	Slovenski dom	Manning Ave.	Božični banket	905-669-2365
6	Lipa Park	St. Catharines	Božičnica	905-682-2922
6	Triglav	London	Božičnica	519-461-0653
6	Župnija Brezmadežne	Browns Line	Miklavževanje	416-255-2721
6	Sv. Gregorij Veliki	Hamilton	Miklavževanje	905-561-5971
12	Športni klub	Browns Line	Banket	
13	Holiday Gardens	Pickering	Božičnica	416-461-9109
13	Slovenski park	Hwy. 6	Miklavževanje	519-882-2859
13	Župnija Brezmadežne	Browns Line	Božičnica	416-255-2721
21	Sava	Breslau	Miklavževanje	519-884-4736
31	Sava	Breslau	Silvestrovanje	519-884-4736
31	Slovenian Hunters & Anglers	Alliston	Silvestrovanje	705-435-7130
31	Lipa park	St. Catharines	Silvestrovanje	905-682-2922
31	Triglav	London	Silvestrovanje	519-461-0653
31	Sv. Gregorij Veliki	Hamilton	Silvestrovanje	905-561-5971



Slovenia
Credit Union



www.sloveniaku.ca

HRANILNICA IN POSOJILNICA

**Vam rešuje
finančne uganke**



Main Office

725 Brown's Line
Toronto, ON M8W 3V7
Tel: 416-255-1742

Manning

611 Manning Ave.
Toronto, ON M6G 2V9
Tel: 416-531-8475

Hamilton

23 Delawana Drive
Hamilton, ON L8E 3N6
Tel: 905-578-7511

Toll Free 1-888-SCU-1742

KREK SAVINGS ACCOUNT RATED #1



**ARE YOU TRYING TO SAVE MONEY AND
EARN THE BEST INTEREST RATE POSSIBLE?**

*Look no further than the Krek Slovenian
Credit Union savings account.*

**HIGH RATE OF
0.75%***

NO monthly
service charge

NO minimum
balance required

UNLIMITED point of sale
debit transactions & withdrawals

* As of October 19, 2009 – Rates subject to change without notice

CHECK OUT OUR TERM DEPOSIT RATES!*

1 Year	2 Year	3 Year	4 Year	5 Year
1.40%	2.00%	2.25%	2.35%	2.75%

Is your bank giving you these rates? If not, call our head office! *Based on amounts over \$50,000

HEAD OFFICE

747 Browns Line,
Etobicoke, Ontario M8W 3V7
Tel.: (416) 252-6527
Fax: (416) 252-2092



**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

BRANCH OFFICE

611 Manning Avenue, Suite 100,
Toronto, Ontario M6G 2W1
Tel.: (416) 532-4746
Fax: (416) 532-5134

YOUR FOUNDATION FOR FINANCIAL GROWTH

www.krek.ca